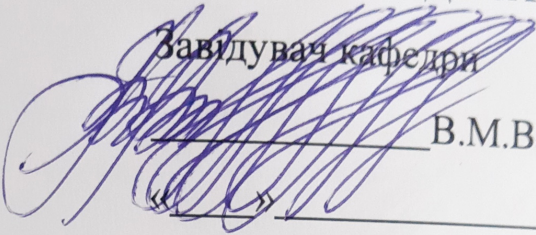

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ НАЗЕМНИХ СПОРУД І АЕРОДРОМІВ
КАФЕДРА КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДИЗАЙНУ І ГРАФІКИ

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ

Завідувач кафедри

В.М.Василенко

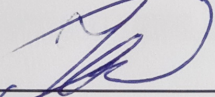
2023 р.

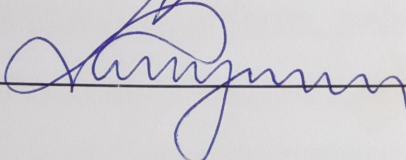
КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

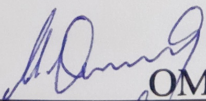
(ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА)

ВИПУСКНИКА ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЮ «БАКАЛАВР»
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 022 «ДИЗАЙН»
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ДИЗАЙН»

Тема: «Розробка середовища центру реабілітації та утримання тварин»

Виконавець: студентка групи 401 ОСЮК Ірина Юріївна

Керівник: декан ФНСА КАРПОВ Віктор Васильович

Нормоконтролер: професор, д.т.н. ОМЕЛ'ЯНЕНКО Максим Вікторович
із заув.

Київ 2023

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет наземних споруд і аеродромів

Кафедра комп'ютерних технологій дизайну і графіки

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність 022 «Дизайн»

Освітньо-професійна програма «Дизайн»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

В.М.Василенко

«___» _____ 2023 р.

ЗАВДАННЯ

на виконання кваліфікаційної роботи

Осіюк Ірини Юріївни

(прізвище, ім'я, по батькові випускника в родовому відмінку)

1. Тема кваліфікаційної роботи «Розробка середовища центру реабілітації та утримання тварин» затверджена

наказом ректора від « 31 » 03 2023 р. № 439/ст.

2. Термін виконання роботи: з 29.05.2023 по 30.06.2023

3. Вихідні дані до роботи:

технічне завдання, генеральний план ділянки, плани поверхів, розрізи

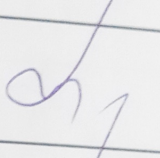
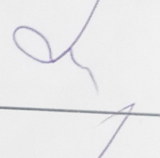
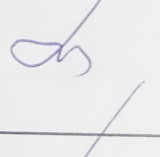
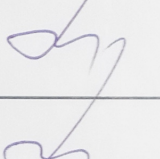
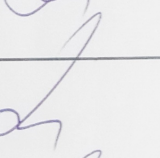
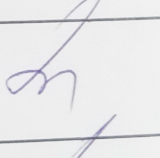
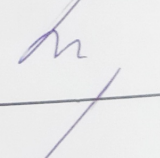
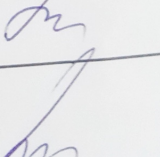
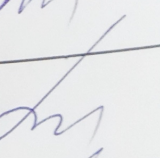
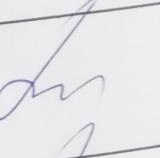
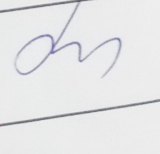
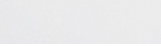
4. Зміст пояснювальної записки:

завдання на виконання кваліфікаційної роботи, реферат, зміст, вступ, три розділи основної частини, висновки, список використаних джерел, додатки.

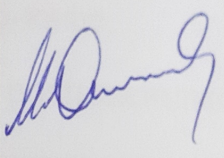
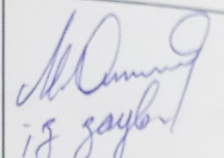
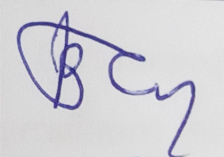
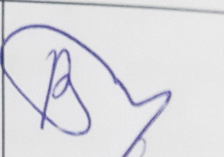
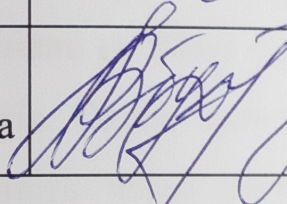
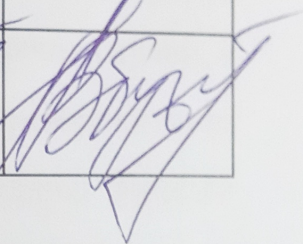
5. Перелік обов'язкового графічного (ілюстративного) матеріалу:

схема генплану з благоустроєм території, план до та після перепланування, зонування простору, план з розташуванням меблів, плани стелі та підлоги, розгортки стін приміщень, перспективні зображення інтер'єрів, креслення авторських розробок предметів наповнення інтер'єру, фото 3d-макетів, роздатковий матеріал.

6. Календарний план-графік

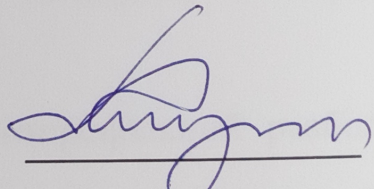
№ пор.	Завдання	Термін виконання	Відмітка про виконання
1.	Зібрати матеріали щодо світової та вітчизняної практики, вимог до проектування дизайну центру реабілітації та утримання тварин	29.05.2023 – 31.05.2023	
2.	Виконати пошукові ескізи закладу	29.05.2023 – 31.05.2023	
3.	Розробити дизайн-концепцію інтер'єрів центру та план благоустрою	30.05.2023 – 31.05.2023	
4.	Розробити поповерхові плани, виконати розстановку меблів відповідно до функціонального зонування	31.05.2023 – 02.06.2023	
5.	Виконати плани підлоги з підбором необхідних підлогових покриттів	02.06.2023 – 09.05.2023	
6.	Виконати плани стелі з розташуванням освітлювальних приладів	02.06.2023 – 09.05.2023	
7.	Виконати розгортки стін 5х приміщень	02.06.2023 – 09.05.2023	
8.	Виконати візуалізацію інтер'єрів у комп'ютерній 3D графіці	02.06.2023 – 09.05.2023	
9.	Виконати робочі креслення розроблених об'єктів	02.06.2023 – 09.05.2023	
10.	Виконати 3d-макети розроблених об'єктів	02.06.2023 – 09.05.2023	
11.	Оформити пояснювальну записку до кваліфікаційної роботи згідно затверджених вимог	29.05.2023 – 31.05.2023	
12.	Виконати компоновання планшетів	12.06.2023 – 14.06.2023	
13.	Скомпонувати папку кваліфікаційного проекту та підготувати роздатковий матеріал	12.06.2023 – 14.06.2023	
14.	Підготувати доповідь захисту та презентацію у PowerPoint	12.06.2023 – 14.06.2023	

7. Консультанти з окремих розділів

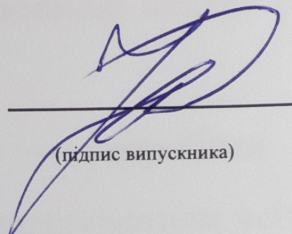
Назва розділу	Консультант (посада, П.І.Б.)	Дата, підпис	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Нормативна база	проф.ККТДіГ, д.т.н., проф. Омельяненко Максим Вікторович		 18 травня
Конструктивне вирішення	проф. ККТДіГ, д.арх., проф. Чернявський Володимир Георгійович		
Інженерне обладнання	ст.викл. ККТДіГ Обуховська Любава Василівна		

8. Дата видачі завдання: « 29 » травня 2023 р.

Керівник дипломного проекту

 _____ Карпов В. В.
 (підпис керівника) (П.І.Б.)

Завдання прийняв до виконання

 _____ Осіюк І. Ю.
 (підпис випускника) (П.І.Б.)

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка до дипломного проекту «Розробка середовища центру реабілітації та утримання тварин» складається з: 60 сторінок тексту, 20 рисунків, використаних джерел, 1 додатку.

Ключові слова: Реабілітація, тварини, зоо-кафе.

Актуальність теми сьогодні є однією із розповсюджених проблем не тільки України, а й світу. Особливо загострилась дана проблема з безпритульними тваринами та відсутністю багатопрофільних центрів реабілітації для тварин з початком повномасштабного вторгнення країни агресора до України, оскільки багато тварин зазнали не лише фізичних травм, а й психологічних, залишились без дому та хазяїв. Окрім загострення ситуації через військові дії дана тема мала актуальність через регулярні випадки жорстокого поводження з тваринами (часті випадки живодерства зі сторони як неповнолітніх, так і вчинені дорослими людьми). Наразі немає точного числа скільки тварин вже постраждали, загинули, та наразі невідомо скільки потребують ветеринарної допомоги.

Об'єкт проектування – багатопрофільний реабілітаційний центр для тварин.

Предмет проектування – середовище центру реабілітації та утримання для тварин.

Мета дипломного проекту – розробити дизайн інтер'єру для реабілітаційного центру для тварин з урахуванням усіх функціональних потреб та специфіки даного об'єкту, що зможе залучити людей до активнішої благодійної участі у долі реабілітаційних центрів та покращити свідоме ставлення до тварин.

Методи проектування: дослідження іноземного та вітчизняного досвіду, пошук аналогів, авторські розробки, процес дизайнерського проектування, візуально-графічний аналіз..

Практичне значення проектування полягає в розробці середовища багатопрофільного реабілітаційного центру для тварин за усталеними

нормативами що зможе створити комфортні умови для лікування тварин, створення локального притулку та можливості психологічної реабілітації для тварин шляхом безпосередньої комунікації з людьми та іншими тваринами через зоо-кафе.

ЗМІСТ

ВСТУП	
РОЗДІЛ 1. АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ РОЗРОБКИ ТА ПРОЕКТУВАННЯ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ЦЕНТРІВ ДЛЯ ТВАРИН.	
1.1. Історія розвитку реабілітаційних центрів для тварин	5
1.2. Типологія / Класифікація реабілітаційного центру.....	9
1.3. Закордонний та вітчизняний досвід формування середовища реабілітаційних центрів для тварин.....	19
Висновки до 1-го розділу.....	23
РОЗДІЛ 2. ФУНКЦІОНАЛЬНО-ПРОСТОРОВІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНТЕР'ЄРІВ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ЦЕНТРІВ ДЛЯ ТВАРИН	
2.1. Функціональне зонування інтер'єрів і необхідні приміщення	24
2.2. Специфіка технології обслуговування закладу, ергономіка	29
Висновки до 2-го розділу.....	35
РОЗДІЛ 3. ДИЗАЙН ІНТЕР'ЄРІВ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ЦЕНТРІВ ДЛЯ ТВАРИН ТА ЗООКАФЕ	
3.1. Загальні положення, вихідні дані об'єкту.....	36
3.2. Благоустрій прибудинкової території і вхідна група	40
3.3. Об'ємно-планувальні рішення, функціональне зонування.....	41
3.4. Концепція дизайну інтер'єру закладу, колір і використані матеріали	45
3.5. Предметне наповнення інтер'єрів згідно дизайн-концепції та необхідне обладнання,	49
3.6. Авторські розробки	50
Висновки до 3-го розділу.....	51
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	52
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	56
ДОДАТКИ	59

ВСТУП

Тварини супроводжували побут людини із найдавніших часів, хай як би не змінювались звички людей з часом. Проте все частіше ми можемо бачити новини про тварин що зазнали жорстокого чи неналежного поводження і тепер потребують реабілітації – фізичної чи психологічної. Так само часто по всьому світу люди стикаються з проблемою великої кількості безпритульних тварин, які без належного догляду можуть нести небезпеку та негативні наслідки для суспільства, а саме:

- **Напади:** деякі бродячі тварини можуть стати агресивними та нападати на людей, особливо якщо вони відчують загрозу або просто голодні. Такі напади можуть призвести до травм, таких як укуси, подряпини та відкриті рани, які можуть містити в собі інфекції.

- **Передача хвороб:** бродячі тварини, особливо ті, які не отримали належної медичної допомоги, можуть переносити хвороби, які можуть передаватися людям. Наприклад, собаки можуть переносити такі віруси, як сказ, а коти – таких паразити, як глисти.

- **Майнові збитки:** бродячі тварини можуть завдати майнової шкоди, наприклад, пошкоджуючи сади, газони або створюючи неприємні ситуації, наприклад позначаючи територію чи копаючись в сміттєвих баках.

- **Негативний вплив на громаду:** Велика кількість бездомних тварин може створювати неприємності в громаді. Вони можуть блукати вулицями, спричиняти затори, розкидати сміття зі сміттєвих баків. Це також може вплинути на загальний вигляд і гармонію громадських місць.

Та чому власне виникла така проблема? За даними станом на 2020 рік Україна входить у топ-10 країн з найбільшою кількістю безпритульних тварин та посіла 3 місце. Україна має проблему з безпритульними тваринами з кількох причин:

- **Соціально-економічні фактори:** Після розпаду Союзу Радянських Соціалістичних Республік і зміни економічної ситуації багато людей

опинилися у складних фінансових умовах. Багато господарств та притулків для тварин припинили свою діяльність або перебувають у скрутних умовах, що призвело до зростання кількості безпритульних тварин.

- **Брак ефективної контрольної програми:** Україна стикається з викликами управління безпритульними тваринами через відсутність ефективних контрольних програм, таких як стерилізація та кастрація, вакцинація і регулярний моніторинг популяцій тварин. Багато безпритульних тварин не отримують належної медичної догляду та контролю.

- **Невідповідальне володіння тваринами:** Багато власників тварин несвідомо стикаються зі зростаючими витратами на утримання і догляд за своїми тваринами, особливо коли стикаються з економічними труднощами. В результаті, деякі тварини випускаються на вулицю або відмітаються від них, що сприяє збільшенню кількості безпритульних тварин.

- **Брак освіти та свідомості:** Важливою складовою вирішення проблеми безпритульних тварин є свідоме володіння тваринами та відповідальне ставлення до них. Брак належної освіти про турботу про тварин та наслідки безвідповідального поводження призводить до зростання кількості безпритульних тварин.

Сьогодні, враховуючи фактор останньої події, наразі невідомо наскільки збільшилась популяція бехатніх тварин, оскільки не усі люди тікаючи від війни забирали з собою своїх домашніх улюбленців. Також відомо про випадки коли тварини опинялись покнутими у закритих домівках, без нагляду, що призвело до зростання кількості смертей тварин через жорстоке чи неналежене поводження.

Вирішення проблеми безпритульних тварин в Україні вимагає комплексного підходу, включаючи законодавчі, соціальні та освітні заходи. Важливо пам'ятати, що це довготривала задача, яка потребує спільних зусиль усіх зацікавлених сторін. Проведення освітніх кампаній про відповідальне володіння тваринами, турботу про них та наслідки безвідповідального поводження допоможе підвищити свідомість громадян та зменшити кількість

випадків відмови від тварин. Також підкріплення захисту тварин на законодавчому рівні та тісна співпраця з всесвітніми організаціями захисту тварин поліпшать ситуацію.

Та найбільш ефективним буде введення нового типу закладів утримання тварин з можливістю багатoproфільної реабілітації. Такі центри дозволять не тільки поліпшити якість лікування тварин, покращити умови їх утримання, а й залучити до них простих людей, що дасть змогу профодити освітні кампанії та навчить належному поводженню з тваринами.

Об'єктом проектування є багатoproфільний реабілітаційний центр для тварин.

Предмет проектування- це дизайн інтер'єру для центру реабілітації та утримання тварин з інтегрованим зоо-кафе .

Метою даної роботи є створення об'ємно –планувального рішення, дизайн-проекту для реабілітаційного центру, що буде відповідати державним вимогам та зможе надавати свої послуги на рівні із розвиненими центрами зарубіжного досвіду. Також інноваційним рішенням стане інтеграція зоо-кафе у середовище, що надасть змогу проводити освітні кампанії для людей що зацікавлені в поліпшенні стану проблеми безпритульних тварин, навчить суспільство правильному поводженню з тваринами, зробить його більш обізнаним та свідомим.

Завданням на проектування було передбачено дослідження стану розвитку ветеринарних закладів України, закладів що утримують тварин,, створення дизайн-концепції для даного проекту, створення альбому креслень та візуалізацій.

РОЗДІЛ 1. АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ РОЗРОБКИ ТА ПРОЕКТУВАННЯ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ЦЕНТРІВ ДЛЯ ТВАРИН

1.1 Історія розвитку реабілітаційних центрів для тварин

Центри реабілітації тварин є важливими установами, які надають медичну допомогу, лікування та реабілітацію пораненим або потребуючим догляду тваринам. Ці центри виникли у відповідь на зростаючу потребу в захисті та догляді за тваринами, які страждають від травм, хвороб або інших негативних наслідків діяльності людини.

На початковому етапі розвитку центрів реабілітації тварин у другій половині 20 століття перші кроки були зроблені в організаціях, спрямованих на захист тварин. Рухи за права тварин, волонтерські групи та інші активісти в цьому регіоні почали розуміти необхідність створення спеціалізованих закладів, які б надавали медичну допомогу та реабілітацію пораненим тваринам.

Раннім прикладом цього є Товариство із запобігання жорстокому поводженню з тваринами (SPCA), засноване у Великобританії в 1824 році. Його метою був захист тварин від жорстокого поводження та забезпечення їх добробуту. Створення подібних органів, таких як SPCA, сприяло поширенню ідеї про необхідність створення спеціалізованих установ для реабілітації та догляду за тваринами. Ці організації надали тимчасовий притулок, лікування та медичну допомогу постраждалим тваринам, допомагаючи їм одужати та повернутися до здорового стану.

У другій половині 20 століття рух за права тварин почав набирати популярності та підтримки, що призвело до зростання інтересу до проблеми реабілітації тварин. Послуги реабілітації тварин почали поширюватися через ветеринарні клініки та притулки для тварин. Одним із проривів стало створення підрозділу реабілітації ветеранів війни у В'єтнамі, в 1960-х роках. Цей підрозділ займався реабілітацією та відновленням військовослужбовців та їхніх поранених у бою службових собак.

Досвід цих військових реабілітаційних центрів став вагомим внеском у розвиток сучасних реабілітаційних центрів для тварин. Згодом інтерес до реабілітації тварин зріс серед ветеринарів, дослідників і захисників тварин, що призвело до створення спеціалізованих програм реабілітації та сертифікації ветеринарний. Ці програми надають знання та навички, необхідні професіоналам для комплексного лікування та реабілітації тварин. Водночас поширення нових реабілітаційних технологій і методів, таких як фізіотерапія, масаж, гідротерапія, лазерна терапія та інші, значно сприяло підвищенню ефективності реабілітаційних процедур.

Слід зазначити, що поява центрів реабілітації тварин стала прямою відповіддю на зростаючу потребу в допомозі та захисті поранених тварин. Ці центри стали невід'ємною частиною догляду за тваринами, пропонуючи їм можливість одужати та повернутися до природного середовища або надати їм новий безпечний дім.

З початку свого розвитку центри реабілітації тварин поступово розширювали свої функції та ставали більш спеціалізованими. Почавши з базових медичних послуг, вони швидко перетворилися на повноцінні заклади, які надають комплексну підтримку реабілітації тварин, які цього потребують.

Центри реабілітації тварин почали розширювати медичні послуги та послуги з догляду за тваринами. Першочерговим напрямком стало надання невідкладної медичної допомоги тваринам, які потребують негайного лікування. Це включало лікування залежно від діагнозу, призначення антибіотиків, інфузії, хірургічне втручання та інші необхідні процедури. Крім того, центри реабілітації тварин почали надавати післяопераційний догляд та реабілітацію тваринам, які перенесли операцію. Це включало контроль швів, забезпечення комфортних і безболісних умов відновлення, фізіотерапію та фізичну реабілітацію. Окрім медичних процедур, центри реабілітації тварин почали надавати й інші види підтримки та догляду. Вони почали зосереджуватись на забезпеченні високоякісним кормом, забезпеченні достатнього простору для діяльності та відпочинку, соціалізації та навчання

тварин. Згодом центри реабілітації тварин розширили свою спеціалізацію, зосередившись на конкретних видових групах або видах тварин. Наприклад, існують спеціалізовані центри для реабілітації поранених диких тварин або тих, хто залишився без матері, реабілітаційні центри для морських ссавців, таких як тюлені та дельфіни, або спеціалізовані центри для реабілітації птахів. Ця спеціалізація дозволяє центрам реабілітації тварин зосередитися на конкретних потребах і потребах певних видів тварин, пропонуючи їм оптимальні умови для відновлення та повернення в природне середовище.

Разом із розширенням функцій центри реабілітації тварин також почали активно залучати волонтерів, зоотерапевтів, ветеринарів та інших фахівців. Це дозволило підвищити якість догляду та медичного обслуговування, а також забезпечити хороший контроль за тваринами під час перебування в реабілітаційному центрі.

Розвиток реабілітаційних центрів для тварин також пов'язаний з підвищенням обізнаності населення про важливість збереження біорізноманіття та екологічної рівноваги. Ці центри відіграють важливу роль у відновленні та захисті природного середовища, куди тварини можуть повернутися після реабілітації.

Саме поняття «центр реабілітації тварин» народилося у відповідь на зростаючу потребу світової спільноти в допомозі та захисті тварин. Почуття моральної та етичної відповідальності перед тваринами, які знаходяться під загрозою зникнення, або страждаючими тваринами, призвело до створення цих спеціалізованих установ.

В Україні також діє низка неприбуткових організацій та фондів, які активно працюють у сфері захисту тварин. Вони включають в себе відділи реабілітації, які надають допомогу диким тваринам та забезпечують їхню реінтеграцію в дику природу. У минулому, українські тваринні притулки та організації зазвичай працювали на принципах тимчасового утримання бездомних тварин. Однак, з часом, у зв'язку зі зростанням свідомості щодо захисту дикої природи, виникла потреба у центрах реабілітації диких тварин. Ці

центри спрямовані на надання медичної допомоги, лікування, відновлення та підготовку диких тварин до повернення у природу. Центри реабілітації тварин в Україні зазвичай створюються внаслідок ініціативи та зусиль активних громадських організацій, волонтерів та зацікавлених осіб, які прагнуть допомогти постраждалим тваринам. Розвиток цієї галузі в Україні пов'язаний зі зростанням усвідомлення суспільства щодо потреби в реабілітації та захисті тварин. Зростання свідомості суспільства щодо прав тварин та збереження природи дозволяє цим центрам розширювати свою діяльність і вдосконалювати методи реабілітації тварин. Українські центри реабілітації тварин продовжують працювати над врятуванням і захистом диких тварин, надаючи їм необхідну медичну допомогу та підтримку у поновленні здоров'я для повернення до їхнього природного середовища.

В даний час центри реабілітації тварин є невід'ємною частиною сучасного суспільства. Вони не лише надають медичну допомогу та фізичну реабілітацію пораненим тваринам, а й відіграють важливу роль у сприянні етичного поводження з тваринами, освіті населення та участі в роботі із захисту тварин.

Історична еволюція центрів реабілітації тварин показує, як підвищення громадської обізнаності та підтримки може призвести до створення спеціалізованих закладів, спрямованих на збереження та захист життя тварин. Ці центри продовжують рости, адаптуватися до зростаючих потреб і викликів і впливати на зміни у відносинах людей з тваринами та природою загалом. З появою центрів реабілітації тварин виникла необхідність взаємодії з різними організаціями та державними структурами, які займаються захистом тварин та охороною природи. Ці центри стали важливими партнерами в реалізації програм і проектів, спрямованих на відновлення та збереження популяцій тварин та їх природного середовища.

Центри реабілітації тварин часто співпрацюють з місцевими ветеринарними службами, екологічними організаціями, туристичними агентствами та іншими зацікавленими сторонами. Така співпраця дає змогу забезпечити належний догляд за постраждалими тваринами та ефективно

відновити їх здоров'я та фізичний стан.

Крім того, центри реабілітації тварин активно співпрацюють з національними та міжнародними організаціями захисту тварин і природи. Ця взаємодія полягає в обміні досвідом, наданні фінансової підтримки, здійсненні спільних досліджень і розробці програм захисту та реабілітації тварин.

Завдяки цій взаємодії центри реабілітації тварин отримують підтримку та ресурси для своєї роботи, а також забезпечують ефективну інтеграцію постраждалих тварин у природне середовище. Організації та державні структури, у свою чергу, використовують професійний досвід та інфраструктуру центрів для реалізації своїх зоозахисних та природоохоронних заходів. Така взаємодія є важливим чинником у розвитку центрів реабілітації тварин, оскільки сприяє обміну інформацією, координації дій та забезпечує відповідний статус і підтримку цих установ. Це сприяє розширенню їх впливу та спектру послуг, а також забезпечує створення сприятливих умов для охорони та відновлення тваринного світу.

1.2 Типологія, класифікація реабілітаційного центру

Класифікація - це процес розподілу об'єктів, явищ або ідей на категорії або групи на основі спільних ознак або характеристик. Це дозволяє систематизувати і організувати інформацію для легшого розуміння і аналізу. Класифікація може ґрунтуватися на різних критеріях, таких як функціональність, розмір, форма, призначення тощо. Наприклад, в науці тварин класифікація може бути заснована на таксономічних рангах, таких як види, роди, сімейства тощо.

Типологія - це систематичний підхід до класифікації, який розділяє об'єкти або явища на типи або категорії на основі специфічних характеристик або властивостей, що мають значення або значимість. Типологія зазвичай вивчається в контексті сукупності характеристик, які спільні для об'єктів одного типу, і відрізняються від характеристик об'єктів іншого типу.

Реабілітаційні центри для тварин мають різні спеціалізації, орієнтовані

на певні види тварин та їх потреби. Кожен тип центру виконує важливу роль у допомозі тваринам, які потрапили у складні ситуації, включаючи поранення, хвороби, небезпеку або втрату свого природного середовища.

Центри для реабілітації диких тварин є ключовими у врятуванні та допомозі пораненим або потерпілим диким тваринам. Вони забезпечують медичну допомогу, догляд та фізичну реабілітацію, дозволяючи тваринам одужати та повернутися до своїх природних середовищ. Ці центри часто розташовані в натуральних заповідниках, де забезпечуються оптимальні умови для відновлення тварин і їх повернення до дикої природи. **Центри для реабілітації морських ссавців** спеціалізуються на допомозі тваринам, які живуть у водних середовищах, зокрема тюленим, дельфінам, китам і моржам. Ці центри зазвичай розташовані у прибережних районах та мають доступ до морських акваріумів або закритих басейнів. Вони надають медичний догляд, тренування та фізичну реабілітацію, допомагаючи морським ссавцям одужати та підготуватися до повернення в океан.

Центри для реабілітації птахів спеціалізуються на допомозі пораненим або безпомічним птахам. Вони забезпечують лікування, догляд та фізичну реабілітацію різних видів птахів. Ці центри можуть мати спеціалізовані вольєри та приміщення, щоб забезпечити відповідні умови для одужання птахів та їх подальшого повернення до дикої природи. Також існують **центри для реабілітації сільськогосподарських тварин**, які допомагають пораненим або хворим тваринам, що використовуються в сільському господарстві, таким як коні, корови, свині тощо.

Ці центри надають медичну допомогу та догляд за тваринами, дозволяючи їм повернутися до здоров'я та функціонувати відповідно до їх призначення у сільському господарстві.

Універсальні реабілітаційні центри можуть приймати різні види тварин та забезпечувати комплексний підхід до їх догляду та відновлення. Вони можуть мати різні відділення або сектори для різних видів тварин, але загалом спрямовані на реабілітацію широкого спектру тварин.

Вибір типу реабілітаційного центру для тварин залежить від специфічних потреб тварин і мети, яку необхідно досягти у процесі їх реабілітації. Кожен тип центру має свої особливості та спеціалізацію, що дозволяє забезпечити належний догляд та відновлення тварин відповідно до їх унікальних потреб.

Реабілітаційні центри для тварин мають свої специфікації, які визначають їх особливості та функціональність. Основні характеристики цих центрів включають:

- **Медична допомога:** Реабілітаційні центри для тварин забезпечують необхідну медичну допомогу тваринам, що потребують лікування. Вони мають кваліфікованих фахівців у галузі ветеринарної медицини та оснащення для проведення медичних процедур та хірургічних втручань.

- **Догляд та годування:** Центри забезпечують належний догляд за тваринами, включаючи гігієну, годування та фізичну активність. Вони створюють комфортне середовище для тварин, де вони можуть одужувати та відновлювати свої фізичні здібності.

- **Спеціалізовані умови:** Реабілітаційні центри мають спеціалізовані вольєри, приміщення та акваріуми, які відповідають потребам різних видів тварин. Це дозволяє створити середовище, що сприяє реабілітації та адаптації тварин після травм або захворювань.

- **Фізіотерапія та реабілітаційні процедури:** Деякі реабілітаційні центри надають фізіотерапевтичні послуги, такі як масаж, гідротерапія, електростимуляція та інші методи, які сприяють відновленню рухових функцій тварин.

- **Соціалізація та навчання:** Деякі центри зосереджуються на соціалізації тварин та навчанні їх навичкам, необхідним для повернення до природи або в нове домашнє середовище. Вони створюють можливості для взаємодії з іншими тваринами та людьми, що сприяє їх адаптації та покращує їх шанси на успішне відновлення.

- **Моніторинг та дослідження:** Деякі реабілітаційні центри

займаються моніторингом та збором даних про тварин, що перебувають у них. Це дозволяє проводити наукові дослідження, вивчати поведінку та фізіологію тварин, а також вдосконалювати практики реабілітації та догляду за тваринами.

Загалом, специфікації реабілітаційних центрів для тварин варіюються залежно від їх функцій, розташування та доступних ресурсів. Вони спрямовані на забезпечення належного догляду, медичної допомоги та фізичного відновлення тварин, що потребують допомоги для повернення до нормального функціонування та здоров'я.

Реабілітаційні центри для тварин можна класифікувати за кількома критеріями. Ці критерії включають тип тварин, які приймаються в центрі, спеціалізацію за видами травм або захворюваннями, місцезнаходження та фінансові можливості. Таким чином, існують кілька типів реабілітаційних центрів для тварин.

Загальні реабілітаційні центри працюють з широким спектром тварин, включаючи різні види ссавців, птахів, рептилій тощо. Вони забезпечують допомогу тваринам з різними видами травм, хворобами або після хірургічних втручань. У них можуть працювати спеціалізовані фахівці з ветеринарної медицини.

Є також спеціалізовані реабілітаційні центри, які спеціалізуються на певних видах тварин або конкретних видів травм або хвороб. Наприклад, існують центри, які спеціалізуються на морських ссавцях, хижих птахів або вивченні і поверненні мігруючих видів.

Деякі ветеринарні клініки також можуть надавати реабілітаційні послуги для тварин. Вони мають відділення або спеціалізовані програми з фізіотерапії та реабілітації для тварин, що потребують відновлення функцій.

Також існують інтегровані реабілітаційні центри, які поєднують реабілітаційні послуги з іншими аспектами догляду за тваринами, наприклад, притулками або програмами повернення до природи. Вони забезпечують необхідну медичну допомогу, фізіотерапію та навчання, щоб підготувати тварин до повернення до природного середовища.

Існують також реабілітаційні центри, спеціалізовані на допомозі диким тваринам, які потрапили у небезпеку або зазнали травм через природні катастрофи, стихійні лиха або інші чинники. Вони зосереджуються на медичній допомозі, фізичному відновленні та підготовці тварин до повернення до природного середовища.

1.3 Закордонний та вітчизняний досвід формування середовища центрів реабілітації для тварин

Багато країн світу практикує використання багатопрофільних реабілітаційних центрів для тварин. Це полегшує власне процес лікування, оскільки усе необхідне компактно зосереджене у одному місці.

Наприклад. "Colorado State University Veterinary Teaching Hospital" (рис. 1.1) у Форт-Коллінзі, Колорадо, та "University of California, Davis Veterinary Medical Teaching Hospital" в Девісі, Каліфорнія, мають ветеринарні центри реабілітації та фізіотерапії для тварин.

Рис. 1.1 Colorado State University Veterinary Teaching Hospital

Центр ветеринарної медицини при Колорадському державному університеті (Colorado State University Veterinary Teaching Hospital) виступає як

навчальний заклад для студентів ветеринарної медицини та як повноцінна медична установа, що пропонує різноманітні послуги для тварин. Клініка працює з широким спектром видів тварин, включаючи собак, котів, коней, худобу, птахів, екзотичних тварин і диких тварин.

Ветеринарна клініка Колорадського державного університету надає широкий спектр медичних послуг, таких як загальна ветеринарна медицина, хірургія, онкологія, кардіологія, офтальмологія, неврологія, реабілітація тварин, дерматологія, стоматологія та інші спеціалізовані області.

Цей госпіталь відомий також своїми дослідницькими програмами, які спрямовані на важливі наукові дослідження у галузі ветеринарної медицини. Ці дослідження сприяють покращенню методів лікування тварин і розвитку нових методів діагностики та лікування.

Клініка має сучасне обладнання та лабораторії, що дозволяють здійснювати різноманітні діагностичні процедури, включаючи рентгенографію, ультразвукове дослідження, МРТ, КТ-сканування та лабораторні тести.

Colorado State University Veterinary Teaching Hospital(рис.1.2) виступає важливим центром ветеринарної допомоги та освіти, який забезпечує медичну допомогу тваринам та навчання майбутніх ветеринарів.

Рис. 1.2 University of California, Davis Veterinary Medical Teaching Hospital

University of California, Davis Veterinary Medical Teaching Hospital є престижним і впливовим ветеринарним госпіталем, який знаходиться на кампусі Університету Каліфорнії, в місті Девіс, Каліфорнія, США.

Цей госпіталь є складовою частиною Факультету ветеринарної медицини Університету Каліфорнії, Девіс, і заслужено володіє великим авторитетом в галузі ветеринарної медицини. Він виконує дві основні функції - навчання студентів ветеринарної медицини і надання високоякісної медичної допомоги тваринам.

University of California, Davis Veterinary Medical Teaching Hospital працює з широким спектром тварин, включаючи собак, котів, коней, худобу, птахів, екзотичних тварин і диких тварин.

Він пропонує широкий спектр медичних послуг, таких як загальна ветеринарна медицина, хірургія, онкологія, кардіологія, офтальмологія, неврологія, реабілітація тварин, дерматологія та інші спеціалізовані галузі.

Госпіталь є активним центром досліджень ветеринарної медицини, де проводяться новаторські наукові дослідження. Тут працюють висококваліфіковані ветеринарні науковці та дослідники, які займаються розробкою нових методів діагностики, лікування та профілактики захворювань у тварин.

University of California, Davis Veterinary Medical Teaching Hospital обладнаний передовими технологіями і лабораторіями, що дозволяють проводити широкий спектр діагностичних процедур, включаючи рентгенографію, ультразвукове дослідження, комп'ютерну томографію (КТ), магнітно-резонансну томографію (МРТ) та лабораторні аналізи. Цей заклад є провідним центром ветеринарної медицини, де високоякісна медична допомога тваринам поєднується з навчанням майбутніх ветеринарів та активною науковою роботою.

"The Royal Veterinary College" (RVC) (рис. 1.3) є одним з провідних навчальних закладів і дослідницьких центрів у сфері ветеринарної медицини. Заснований у 1791 році, RVC є одним з найстаріших ветеринарних коледжів у Великобританії та світі. Розташований в Лондоні, Велика Британія, коледж має два основних кампуси - в Кемпдені та Гокстоні. RVC пропонує широкий спектр академічних програм у галузі ветеринарної медицини, науки про тварин, біомедичних наук та суміжних дисциплін. Студенти мають можливість отримати ветеринарну освіту на рівні бакалавра, магістра та доктора філософії. Крім того, RVC надає програми післядипломної освіти для ветеринарних фахівців.

Рис 1.3 "The Royal Veterinary College" (RVC)

Один з ключових аспектів RVC є його дослідницька діяльність. Коледж активно займається науковими дослідженнями в різних областях, таких як захворювання тварин, генетика, імунологія, епідеміологія та біомедичні науки. Результати досліджень сприяють розвитку нових методів діагностики, лікування та профілактики захворювань у тварин та впливають на покращення ветеринарної практики.

Крім того, RVC має власні клініки, де надається медична допомога тваринам. Ці клініки обладнані сучасними пристроями та устаткуванням для проведення різних видів обстежень та лікування. Кваліфіковані ветеринарні

фахівці працюють у цих клініках, щоб забезпечити високий стандарт медичної допомоги тваринам. "The Royal Veterinary College" є престижним навчальним закладом, який грає важливу роль у розвитку ветеринарної медицини та науки про тварин. Він забезпечує навчання студентів, проводить дослідження та сприяє покращенню стану здоров'я тварин.

Ветеринарна клініка Утрехтського університету (рис. 1.4) (Утрехтська ветеринарна клініка) є відомим медичним центром, розташованим в Утрехті, Нідерланди. Вона належить до Утрехтського університету, одного з провідних університетів країни. Ветеринарна клініка є основним постачальником медичної допомоги тваринам, пропонуючи широкий спектр послуг та експертизи.

Рис. 1.4 Utrecht University Veterinary Hospital

У Ветеринарній клініці Утрехтського університету працює команда висококваліфікованих ветеринарів, спеціалістів та підтримуючого персоналу, які спільно забезпечують комплексну медичну допомогу для різних видів тварин, включаючи собак, котів, коней, сільськогосподарських тварин, екзотичних тварин та дикі тварини. В клініці є сучасна медична технологія та передові устаткування, що гарантує точну діагностику та ефективне лікування.

У ветеринарній клініці надаються спеціалізовані послуги в різних галузях, включаючи загальну ветеринарну медицину, хірургію, кардіологію, дерматологію, офтальмологію, неврологію, стоматологію, онкологію та реабілітацію.

Клініка надає як рутинну медичну допомогу, так і складні медичні та хірургічні процедури. Крім клінічних послуг, Ветеринарна клініка Утрехтського університету активно займається науковими дослідженнями та освітою. Вона проводить передові наукові дослідження в галузі ветеринарної медицини, сприяючи прогресу в цій сфері та розробці інноваційних методів лікування.

Клініка також відіграє важливу роль у навчанні майбутніх ветеринарів, надаючи практичне навчання та стажування студентам ветеринарної медицини. Ветеринарна клініка Утрехтського університету відома своїм підходом до добробуту тварин та підтримкою концепції One Health, яка визнає взаємозв'язок між здоров'ям людини, тварин та навколишнього середовища. Вона співпрацює з іншими науковими установами, ветеринарними організаціями та промисловими партнерами для поліпшення ветеринарної допомоги та сприяння загальному благополуччю тварин і людей. Загалом, Ветеринарна клініка Утрехтського університету є провідним ветеринарним медичним центром, що поєднує клінічну експертизу, наукові дослідження та освіту для надання високоякісної допомоги тваринам, розвитку ветеринарної науки та сприяння добробуту тварин.

В Україні також є сучасні центри реабілітації тварин, та на відміну від закордонних аналогів вони не є частинами університетів, а функціонують як неприбутові організації, або часні ветеринарні клініки. Для України також характерні центри реабілітації диких тварин що працюють з великими савцями, такими як ведмеді, вовки, чи таврини що були вилучені з приватних зоопарків, цирків (найчастіше ті утримувались у поганих умовах, що в наслідку негативно вплинуло на здоров'я тварин). Зазвичай ці центри розташовані просто неба, у лісистих місцевостях, щоб максимально наблизити умови утримання тварин до

природного середовища їх життя.

Центр реабілітації та фізичного здоров'я тварин «Step up» у місті Києві, є приватною ветеринарною клінікою. Центр було засновано у 2018 році, Анною Баришніковою, що вже більше семи років займається реабілітацією тварин.

У центрі діють найрізноманітніші види терапії, такі як електроакупунктура, акватерапія, масаж, лазерна терапія. Також центр надає послуги кінолога, що допоможе скорегувати поведінку тварини (працюють як з собаками так і з котами) а також пропонує навчальні курси з реабілітації тварин для ветеринарних лікарів, що бажають підвищити свою кваліфікацію.

Центр реабілітації диких тварин Галицького НПП (рис. 1.5) був створений на базі Галицького національного природного парку. Центр реабілітації диких тварин Галицького Національного Природного Парку (Галицький НПП) знаходиться у Львівській області, Україна. Цей центр спеціалізується на реабілітації та поверненні до природи дикого живлення місцевих видів тварин, які потрапили в біду або зазнали травм.

Рис. 1.5 Центр реабілітації диких тварин Галицького НПП

Центр почав свою історію з рятівної операції щодо лисиці під ім'ям Аліса, яку врятували від мисливців. З часом цей центр успішно реабілітував і звільнив

у природу різні види тварин, такі як вовки, лісові коти, олені, борсуки, зайці, сови та соколи. Основна мета Центру реабілітації диких тварин Галицького НПП полягає в підтримці і збереженні біорізноманіття Львівської області та окремих видів тварин, що є характерними для цього регіону. Центр активно співпрацює з організаціями та волонтерами, які надають допомогу постраждалим тваринам і забезпечують їхню реабілітацію.

Центр розташований на території Галицького Національного Природного Парку, що дає можливість надати оптимальні умови для тимчасового утримання та лікування тварин. Він обладнаний відповідною інфраструктурою та приміщеннями для догляду за тваринами, їхнього медичного обстеження та реабілітаційних процедур.

Робота Центру реабілітації диких тварин Галицького НПП включає:

- Медичний догляд: Тваринам, які потрапили в центр, надається медична допомога та ветеринарний догляд. Кваліфіковані фахівці займаються лікуванням та реабілітацією тварин з метою їх повного відновлення.
- Догляд і годування: У Центрі забезпечують належний догляд, годування та утримання тварин. Враховуються особливості кожного виду і створюються оптимальні умови для їхнього відновлення та підготовки до повернення до дикої природи.
- Підготовка до випуску: Після того, як тварина відновлюється і готова до самостійного життя в природному середовищі, проводиться процес підготовки до випуску. Це може включати тренування щодо здатності до полювання, навчання соціальним навичкам та адаптацію до дикого середовища.
- Моніторинг: Після повернення до природи Центр здійснює моніторинг і спостереження за випущеними тваринами для вивчення їхньої поведінки та адаптації.

Центр реабілітації диких тварин Галицького Національного Природного Парку грає важливу роль у збереженні та охороні місцевого біорізноманіття, забезпечуючи реабілітацію та повернення диких тварин до їх природного середовища.

Реабілітаційний центр бурого ведмедя, що розташований у Національному Природному Парку "Синевир" (рис 1.6) в Закарпатській області, Україна, присвячений захисту та відновленню популяції цих великих хижаків, які вважаються одними з найбільших в Європі та занесені до Червоної книги.

Рис. 1.6 Реабілітаційний центр бурого ведмедя у Національному Природному Парку "Синевир"

В центрі здійснюється прийом та реабілітація поранених чи сиротливих ведмедів. Кваліфіковані фахівці, зокрема ветеринарі та біологи, забезпечують ведмедикам медичний догляд та необхідне харчування. Реабілітаційний процес включає фізичне відновлення та навчання ведмедів їх природнім навичкам у вольєрах з можливістю рухатися та виконувати природні активності. Крім того, центр забезпечує належний раціон, що наближений до природного. Після відновлення здоров'я ведмеді піддаються підготовці до повернення до дикої природи, що включає тренування в натуральних умовах та набуття навичок самостійного полювання та життя в природному середовищі.

Реабілітаційний центр бурого ведмедя в НПП "Синевир" відіграє важливу роль у збереженні цього виду, допомагаючи пораненим та сиротливим ведмедям повернутися до природи та сприяючи збільшенню популяції в дикому середовищі.

Висновки до 1 розділу:

1.1. Розглянуто історію створення та розвитку центрів реабілітації тварин

1.2. У підпункті було розглянуто можливі класифікації, специфікацію та варіації інтеграції закладів що специфікуються на догляді за тваринами

1.3. Дослідження закордонних та вітчизняних аналогів, вивчення їх відмінностей

РОЗДІЛ 2. ФУНКЦІОНАЛЬНО-ПРОСТОРОВІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНТЕР'ЄРІВ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ЦЕНТРІВ ДЛЯ ТВАРИН

2.1 Функціональне зонування інтер'єрів і необхідні приміщення

Функціональне зонування інтер'єрів для центру реабілітації та утримання тварин може варіюватись залежно від конкретних потреб та ресурсів закладу. Також варіативність може залежати від таких факторів:

- **Види тварин:** Різні види тварин можуть вимагати різних умов і простору для свого утримання і реабілітації. Наприклад, великі ссавці, такі як леви або слони, потребують просторих вольєрів, тоді як птахи можуть потребувати спеціальних вольєрів з високими покриттями.

- **Типи послуг:** Центри реабілітації та утримання тварин можуть пропонувати різноманітні послуги, такі як медичний догляд, фізіотерапія, поведінкова терапія тощо. Кожна з цих послуг може потребувати своїх спеціалізованих приміщень та обладнання.

- **Кількість тварин:** Розмір центру та його приміщень може залежати від очікуваної кількості тварин, які будуть утримуватись та реабілітуватись в ньому. Більший обсяг тварин може вимагати більшого простору для вольєрів або кліток, а також більшої кількості медичних та адміністративних приміщень.

- **Фінансові ресурси:** Доступні фінансові ресурси можуть обмежувати можливості центру у плані будівництва, оренди або утримання приміщень. Це може вплинути на розмір, кількість та якість приміщень, які будуть доступні.

- **Регуляторні вимоги:** Центри реабілітації та утримання тварин повинні відповідати регуляторним вимогам та стандартам, які можуть варіюватись залежно від регіону або країни. Це може вплинути на розміщення та конфігурацію приміщень.

Загалом, варіація необхідних приміщень залежить від специфіки центру, видів тварин, послуг, доступних ресурсів та вимог регуляторів. Однак,

основними приміщеннями, які зазвичай присутні у таких центрах, є:

- **Приймальна/адміністративна зона:** це місце, де здійснюється реєстрація клієнтів, прийом телефонних дзвінків і виконуються інші адміністративні функції.

- **Медичний блок:** це приміщення, де проводяться медичні обстеження, лікування та процедури для тварин. Воно може включати в себе кабінети ветеринарів, лікарню, операційну, рентгенкабінет та інші спеціалізовані приміщення.

- **Приміщення для реабілітації:** тут знаходяться зони для фізіотерапії, масажу, гідротерапії та інших процедур, які допомагають тваринам відновлюватися після травм або операцій.

- **Вольєри/клітки:** це простори для тимчасового утримання тварин, де вони можуть жити і одужувати. Клітки повинні бути просторими, безпечними і забезпечувати необхідну вентиляцію та освітлення.

- **Приміщення для групових занять:** це зони, де проводяться тренування, соціалізація та інші активності для тварин із метою поліпшення їхнього фізичного і психічного стану.

- **Пральня/санітарна зона:** це приміщення, де відбувається прання і дезінфекція постільної білизни, рушників та інших матеріалів, що використовуються для тварин.

- **Приміщення для персоналу:** це простір для праці співробітників центру, включаючи офіси, зони відпочинку і кухню.

Крім цього, необхідно також враховувати інші фактори, такі як склад персоналу, доступ до зовнішнього простору для прогулянок тварин, зони для зберігання харчових продуктів та медикаментів, а також вимоги безпеки, щоб забезпечити оптимальні умови для реабілітації та утримання тварин. Враховуючи що у даному нам об'єкті окрім центру реабілітації тварин буде інтегроване зоо-кафе, потрібно врахувати також функціональне зонування та приміщення для коректної його роботи. Функціональне зонування та необхідні приміщення для зоо-кафе можуть варіюватись в залежності від конкретної

концепції та орієнтації кафе. Однак, основними приміщеннями, які зазвичай присутні в зоо-кафе, можуть бути:

- **Зона прийому:** це місце, де гості можуть розміститись, здійснити замовлення і бути обслуговувани персоналом кафе.

- **Зона для виставок та тварин:** це приміщення, де розміщуються вольєри, клітки або інші спеціальні області для тварин, які можуть бути спостережені гостями під час перебування в кафе. Тварини повинні мати комфортні і безпечні умови, включаючи достатній простір, світло, вентиляцію та відповідну температуру.

- **Кухня/бар:** це приміщення, де готуються та видаються страви і напої. Кухня повинна бути обладнана необхідними приладами, плитами, холодильниками та іншим кухонним обладнанням.

- **Зона сидіння:** це простір зі столиками, стільцями або диванами, де гості можуть сидіти, споживати їжу та напої, а також насолоджуватись атмосферою зоо-кафе. Вона може бути організована як внутрішня зона, так і зовнішня тераса. Може бути суміщена із зоною прийому.

- **Санітарні вузли:** це приміщення з туалетами і умивальниками для гостей, які перебувають в кафе.

- **Приміщення для персоналу:** це простір для праці персоналу, включаючи кухарів, офіціантів та інших співробітників кафе. Воно може включати приміщення для підготовки до роботи, відпочинку, обладнання та зберігання продуктів.

- **Приміщення для догляду за тваринами:** великі зоо-кафе можуть мати окреме приміщення для догляду за тваринами, включаючи місце для годування, очищення та загального догляду.

Важливо враховувати здоров'я та безпеку як тварин, так і гостей, забезпечуючи правильне функціональне зонування і відповідні умови для всіх приміщень у зоо-кафе. Хоч це і ускладнює організацію простору центру, оскільки потрібно врахувати потреби обох закладів, що мають різні напрями роботи та об'єднані тваринною тематикою, це дасть багато позитивних

наслідків. Інтеграція зоо-кафе у реабілітаційний центр для тварин може мати кілька потенційних впливів:

- **Фінансова підтримка:** Інтеграція зоо-кафе у реабілітаційний центр може стати додатковим джерелом фінансування для центру. Прибуток, отриманий від кафе, може бути направлений на покриття витрат, пов'язаних з доглядом, лікуванням та реабілітацією тварин. Це може допомогти забезпечити фінансову стабільність та здатність центру надавати якісну допомогу тваринам.

- **Публічність та свідомість:** Зоо-кафе може привертати більше гостей, які зацікавлені відвідуванням тварин та підтримкою реабілітації ного центру. Ця залученість гостей може сприяти підвищенню свідомості про проблеми, пов'язані з захистом тварин і необхідністю їх реабілітації. Крім того, через зоо-кафе, гості можуть мати можливість більш особисто ознайомитись зі справою реабілітації тварин, дізнатись про причини потреби у реабілітації та способи їх підтримки. Це сприяє формуванню позитивного ставлення до захисту тварин і може стимулювати гостей до подальших дій на користь тварин.

- **Взаємодія з гостями:** Зоо-кафе може створити унікальну можливість для гостей взаємодіяти з тваринами, що перебувають у процесі реабілітації. Гості кафе можуть мати можливість спостерігати за тваринами, доторкатись до них або навіть брати участь у певних видів активностей, таких як годування або взаємодія з певними видами тварин. Це створює емоційний зв'язок між гостями і тваринами, а також допомагає розширити їх розуміння і повагу до тваринного світу.

- **Додаткові можливості догляду:** Зоо-кафе може забезпечити додаткові можливості для догляду та соціалізації тварин, які перебувають у реабілітаційному центрі. Це можуть бути спеціально організовані програми, де гості кафе можуть взяти участь у процесі годування, піклування та інтерактивної взаємодії з тваринами. Це не лише надасть додатковий догляд і стимулювання для тварин, але й надасть гостям незабутні враження та позитивний досвід взаємодії з тваринами.

Важливо підкреслити, що успішність інтеграції зоо-кафе у реабілітаційний центр для тварин залежатиме від правильного збалансування між добробутом тварин і комфортом гостей.

Необхідно дотримуватись всіх вимог та стандартів, пов'язаних з утриманням тварин і безпекою гостей, а також враховувати потреби та екологічні особливості тварин, які перебувають у реабілітації.

Враховуючи, що обидва типи закладів мають спільні види приміщень у функціональних зонуваннях, можна сумістити для обох закладів такі приміщення як санітарні вузли, приміщення для персоналу, приміщення для утримання тварин. На базі самого кафе можна проводити майстер класи та освітні заходи.

2.2 Специфіка технології обслуговування закладу, ергономіка

Термін "технології обслуговування" може охоплювати різні аспекти технологій, використовуваних у сфері обслуговування.

Веб-портали, мобільні додатки та інтерактивні голові відповідачі що надають клієнту можливість взаємодіяти з компанією-обслуговувачем є клієнтськими системами. Також існують CRM системи, що керують зв'язком та взаємодією з клієнтом включаючи обробку запитів, збереження даних клієнтів, аналітику тощо. Специфікації CRM можуть включати функції управління продажами, маркетингом, сервісними запитами та інтеграцію з іншими системами.

Ці засоби можна використовувати у даному проекті для онлайн-консультацій, запису на прийом у реабілітаційному центрі, для зоо-кафе їх можна використовувати для бронювання столику, тощо. Специфікації обслуговування клієнтів в Реабілітаційному центрі для тварин з інтегрованим у нього зоо-кафе можуть включати наступні аспекти:

Обслуговування клієнтів у реабілітаційному центрі:

- Прийом тварин для реабілітації: Специфікації можуть включати процедуру прийому тварин, оформлення необхідних документів, перевірку

стану тварини та деталі процесу реабілітації.

- Консультації з клієнтами: Вимоги можуть включати надання інформації про стан тварин, процес реабілітації, вимоги до догляду тварин, можливості волонтерства та інші аспекти, пов'язані з роботою центру.

Обслуговування клієнтів у зоо-кафе:

- Прийом та обслуговування гостей: Специфікації можуть включати процедури прийому гостей, бронювання столиків, розташування, обслуговування замовлень та дотримання стандартів якості обслуговування.

- Кулінарні вимоги: Вимоги можуть включати розробку меню, враховуючи вимоги клієнтів та наявні продукти, а також дотримання вимог безпеки харчових продуктів та дотримання санітарних норм.

Комунікація та взаємодія з клієнтами:

- Канали комунікації: Специфікації можуть включати вимоги до комунікаційних каналів з клієнтами, таких як особистий контакт, телефон, електронна пошта, соціальні мережі та веб-сайт.

- Обробка запитів та скарг: Вимоги можуть включати процедури обробки запитів, відповіді на питання клієнтів та вирішення скарг.

Атмосфера та середовище:

- Дизайн інтер'єру: Вимоги можуть включати естетику приміщення, використання кольорів, матеріалів та організацію простору, щоб створити приємну атмосферу для клієнтів.

- Зоопарк та тварини: Специфікації можуть включати вимоги до догляду за тваринами, безпеки відвідувачів, інформаційних плакатів, навчальних програм та інших елементів, пов'язаних з зоопарком.

Це лише загальні приклади специфікацій обслуговування клієнтів у такому контексті. Фактичні вимоги можуть бути більш специфічними і залежати від конкретних цілей, філософії та стандартів реабілітаційного центру та зоо-кафе.

Враховуючи можливість функціонування кафе як притулку, звідки люди зможуть забирати врятованих тварин, до специфіки клієнтського

обслуговування варто додати такі аспекти:

Процедура прийому та передачі тварин:

- Вимоги до документації: Специфікації можуть включати процес оформлення необхідних документів, які підтверджують власність або дозвіл на утримання тварини.

- Здоров'я та безпека тварини: Вимоги можуть включати огляд тварини, її стан здоров'я та відповідність вимогам для безпечного перевезення та переховування.

Інформація та консультації:

- Пов'язана інформація: Специфікації можуть включати надання клієнтам інформації про вимоги до утримання та догляду за твариною, можливі ризики, правила поводження та відповідальність, пов'язану зі забиранням тварини.

- Консультації та підтримка: Вимоги можуть включати консультації клієнтам з питань догляду, харчування, медичного обслуговування та інших аспектів пов'язаних з твариною, яку вони забирають.

Правила та вимоги утримання:

- Вимоги до утримання: Специфікації можуть включати рекомендації та вимоги до умов утримання тварини в новому домі, такі як розмір приміщення, дозволені види їжі, необхідність виходу та інші чинники.

- Запобігання надзвичайних ситуацій: Вимоги можуть включати інструкції щодо запобігання втрати або пошкодження тварини, забезпечення безпечного середовища та специфічних потреб тварини.

Важливо зазначити, що забір тварини з зоо-кафе потребує уважного планування та врахування добробуту тварини. Реабілітаційний центр та зоо-кафе повинні встановити чіткі процедури та стандарти, щоб забезпечити безпеку та добробут тварин, а також задовольнити потреби та очікування клієнтів.

Ергономіка у реабілітаційному центрі для тварин грає важливу роль у створенні безпечного та ефективного середовища для персоналу та тварин.

Основні принципи ергономіки, які можуть бути застосовані в реабілітаційному центрі для тварин, включають:

Робоче місце персоналу:

- Розташування та організація робочих місць: Робочі місця повинні бути розташовані зручно та ефективно, з урахуванням рухів персоналу та оптимальної використання простору.

- Регулювання меблів та обладнання: Меблі та обладнання повинні бути належно регульованими для забезпечення комфорту та підтримки правильної пози тіла персоналу під час виконання роботи.

Безпека персоналу:

- Запобігання травмам: Робоче середовище повинно бути спроектоване таким чином, щоб запобігти можливим травмам персоналу, включаючи надання безпечного доступу до тварин, використання безпечних інструментів та засобів захисту. (Рис.2.1)

Рис. 2.1 Ергономічні схеми робочого місця

- Зменшення фізичного напруження: Процеси та процедури повинні бути розроблені таким чином, щоб зменшити фізичне напруження персоналу, наприклад, за допомогою механізованого обладнання та допоміжних пристроїв.

Безпека та добробут тварин:

- Процес реабілітації та догляду: Робочі процеси та процедури повинні бути сплановані таким чином, щоб забезпечити безпеку та добробут тварин під час їх реабілітації та догляду. Наприклад, безпечне та зручне розташування обладнання для медичних процедур, правильне утримання тварин та надання безпечних умов для відновлення їх здоров'я.

Комунікація та взаємодія:

- Зручність комунікації: Комунікаційні засоби, такі як інтеркоми, радіо або телефони, повинні бути легкодоступними та зручними у використанні для забезпечення ефективної комунікації між персоналом реабілітаційного центру та іншими відділами.

- Зручний доступ до інформації: Інформаційні матеріали, документація та інші ресурси повинні бути організовані та розташовані таким чином, щоб забезпечити легкий та швидкий доступ до них для персоналу.

Ці принципи ергономіки допоможуть забезпечити безпеку, здоров'я та ефективність роботи персоналу реабілітаційного центру для тварин. Врахування цих аспектів сприятиме покращенню умов праці та допоможе забезпечити оптимальну опіку над тваринами. Ергономіка для інтегрованого в реабілітаційний центр зоо-кафе повинна враховувати не лише потреби персоналу, але й комфорт клієнтів, які відвідують кафе та мають можливість спостерігати за тваринами. Основні аспекти ергономіки для такого середовища включають:

Розташування та організація простору:

- Розташування столиків та стільців: Меблі повинні бути розміщені зручно та з урахуванням простору для руху клієнтів та персоналу, а також можливості спостерігати за тваринами.

- Зона виставок тварин: Простір для виставки тварин повинен бути організований таким чином, щоб клієнти могли комфортно спостерігати за тваринами і отримувати інформацію про них.

- Зона обслуговування: Місця приготування їжі та обслуговування

клієнтів повинні бути розташовані зручно для персоналу, забезпечуючи їм легкий доступ до необхідних матеріалів та обладнання.

Безпека та здоров'я:

- Процедури догляду за тваринами: Розташування обладнання та пристроїв для догляду за тваринами повинне бути безпечним та ефективним для персоналу, забезпечуючи безпеку як для них, так і для тварин.

- Запобігання алергічним реакціям: Якщо у персоналу або клієнтів є алергія на тварин, важливо вжити заходи для запобігання контакту з алергенами, наприклад, за допомогою спеціальних зон або вентиляційних систем.

Комфорт клієнтів:

- Комфортність сидінь: стільці та сидіння повинні бути комфортними для тривалого перебування клієнтів у кафе.

- Візуальний доступ до тварин: Розташування та дизайн кафе повинні забезпечувати максимальний візуальний доступ до тварин, щоб клієнти могли насолоджуватися їх спостереженням.

Чистота та санітарія:

- Простота очищення та дезінфекції: Меблі, підлоги та інші поверхні повинні бути легко очищуватися та дезінфікуватися для забезпечення високих стандартів санітарії.

Врахування цих аспектів ергономіки допоможе створити комфортне та безпечне середовище як для персоналу, так і для клієнтів, де вони можуть насолоджуватися їжею та спостерігати за тваринами в реабілітаційному центрі зоо-кафе.

Висновки до 2 розділу

2.1. Визначено для яких цілей та під які потреби буде розподілено простір та доцільність існування певних об'єктів у проекті

2.2. Визначено специфіку обслуговування, визначено за якими ергономічними схемами будуть влаштовані робочі місця персоналу.

РОЗДІЛ 3. ДИЗАЙН ІНТЕР'ЄРІВ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ЦЕНТРІВ ДЛЯ ТВАРИН ТА ЗООКАФЕ

3.1. Загальні положення, вихідні дані об'єкту

Проектування ветеринарних лікарень в Україні регулюється Державними будівельними нормами (ДБН) та іншими відповідними нормативними документами. Основні вимоги та положення містяться в наступних ДБН:

- **ДБН В.2.2-17-2005** "Ветеринарна медицина": Цей документ встановлює вимоги до проектування лікувально-профілактичних закладів ветеринарної медицини, у тому числі ветеринарних лікарень. Цей документ встановлює вимоги до проектування установ ветеринарної медицини, в тому числі ветеринарних лікарень. Вимоги стосуються планування, обладнання, санітарно-гігієнічних умов, безпеки та інших аспектів об'єкта. Наприклад, є вимоги до робочого простору, приміщень для тварин і процедурних кабінетів, систем вентиляції та освітлення, розміщення обладнання.

- **ДБН В.2.2-12-2004** "Системи опалення та вентиляції": Цей документ містить вимоги до систем опалення та вентиляції будівель, у тому числі ветеринарних лікарень. Він включає вимоги до розрахунків теплового навантаження, проектування систем вентиляції, вимоги до якості повітря та інші аспекти, пов'язані з комфортом і безпекою об'єкта.

- **ДБН В.2.2-7-2010** "Пожежна безпека в будинках і спорудах": Цей документ встановлює вимоги до пожежної безпеки будівель, у тому числі ветеринарних лікарень. Вимоги включають проектування заходів щодо запобігання і виявлення пожежі та забезпечення безпеки людей і тварин, таких як пожежна сигналізація, системи пожежогасіння та шляхи евакуації.

У даному проекті ми також маємо інтегроване зоо-кафе, що має проектуватись за відповідними нормами, та керується наступними ДБНами:

- **ДБН В.2.3-4-2004** "Громадські будинки та споруди": Цей документ встановлює вимоги до проектування громадських об'єктів, у тому числі закладів громадського харчування. Вимоги стосуються планування приміщень,

санітарно-гігієнічних норм та безпеки. Наприклад, існують вимоги до розміщення елементів, що забезпечують ефективну та безпечну роботу закладів громадського харчування, таких як кухні, приміщення для обслуговування гостей, санітарні приміщення, системи вентиляції та освітлення.

- **ДБН В.2.5-28-2006 "Водопровід та каналізація"**: Цей документ встановлює вимоги до систем водопостачання та каналізації будівель, у тому числі закладів громадського харчування. Вимоги стосуються проектування системи водопостачання, водопровідної та каналізаційної мережі, системи водопідготовки та інших аспектів, пов'язаних із забезпеченням надійного та безпечного водопостачання та водовідведення.

- **ДБН В.2.5-30-2007 "Електроустановки"**: Цей документ встановлює вимоги до електроустановок будівель, у тому числі закладів громадського харчування. Він містить вимоги до проектування електроустановок, електромонтажу, освітлення, заземлення, систем аварійного живлення та інших аспектів, пов'язаних з електробезпекою та надійністю електроустановок.

Створення середовища закладу даного типу є особливо актуальним сьогодні, оскільки багато тварин в Україні постраждали з 24 лютого 2022 року, ще більша кількість залишилась без домівок, покинутими своїми власниками.

Перед початком роботи над розробкою креслень було досліджено стан будівлі, її розміщення у міському середовищі (рис. 3.1). Будівля знаходиться неподалік станції метро «Дарниця», що на лівому березі міста Київ, поряд є парк та дитячий садок. Сама ж будівля оточена житловими будинками.

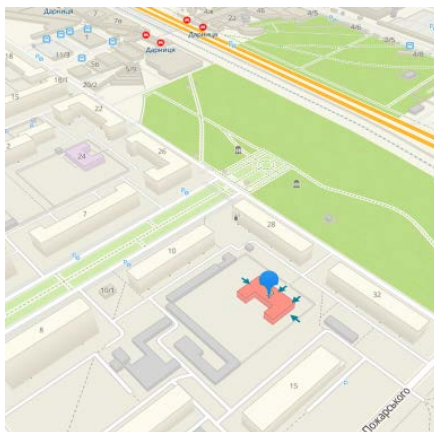

Рис. 3.1 Розташування об'єкту у місті Київ

В ході досліджень було виявлено що будівля вже не використовується за її первісним призначенням, отже, спираючись на ці фактори над об'єктом було проведено архітектурну конверсію. Конверсія відбувається, коли існуюча будівля, яка має певне функціональне призначення, переобладнується або модифікується для задоволення нових потреб і вимог.

Усередині об'єкту було доволі складне та заплутане проектувальне рішення, велика кількість зайвих перегородок, що значно ускладнювало орієнтацію всередині закладу(рис. 3.2).

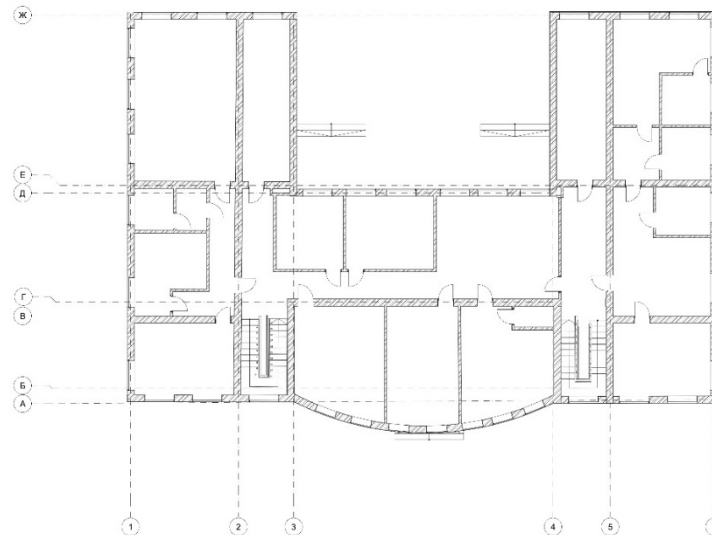

Рис. 3.2 вихідні дані проекту, план на відмітці 0 мм.

Аналогічна ситуація була і на 2 поверсі будівлі- замалі сантехнічні вузли (по співвідношенню до загальної площі об'єкту), складне, заплутане планування (рис. 3.3).

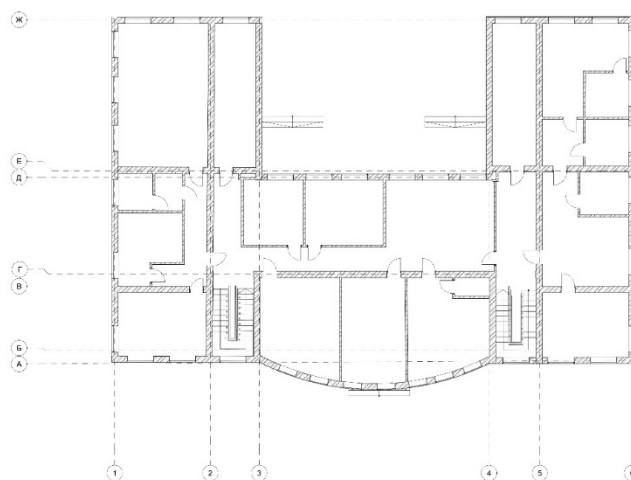

Рис. 3.3 Вихідні дані об'єкту, план на відмітці +3300 мм

Приміщення підвалу (- 1 поверх, план на відмітці – 3300 мм), являло собою прямокутну кімнату загальною площею близько 230 м² проте не зважаючи на доволі великий розмір було не функціональним, також не підходило для функції укриття, оскільки не мало санвузлів, які є необхідними для довготривалого перебування. (рис. 3.4)

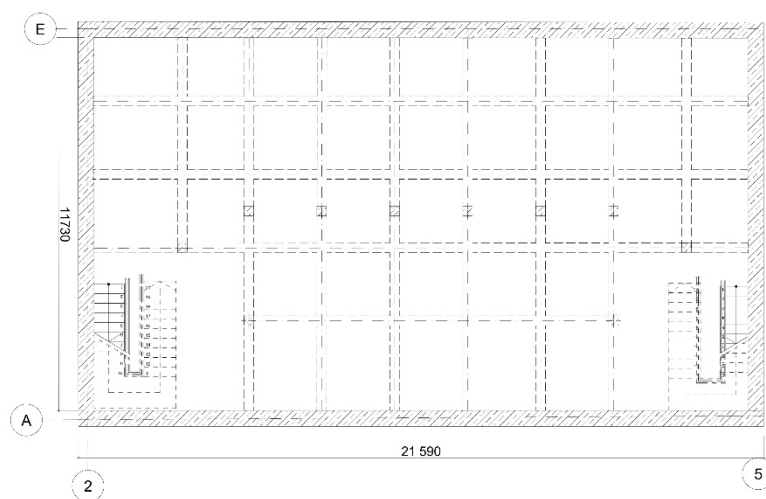

Рис. 3.4 Вихідні дані плану на відмітці -3300 мм

3.2. Благоустрій прибудинкової території і вхідна група

Проектування прибудинкових територій та вхідних груп в Україні регулюється Державними будівельними нормами (ДБН) та іншими відповідними нормативними документами. Основні вимоги та норми містяться в наступних ДБН:

- **ДБН В.2.2-3-2004** "Будинки і споруди. Забезпечення доступності для людей з обмеженими фізичними можливостями": цей документ встановлює вимоги щодо забезпечення доступності будинків і споруд для людей з обмеженими фізичними можливостями, у тому числі для маломобільних груп населення. Вимоги стосуються проектування сходів, пандусів, ліфтів, ширини дверей, орієнтування та інших аспектів, які забезпечують належний доступ для всіх користувачів будівлі.
- **ДБН В.2.2-12-2004** "Безпека у надзвичайних ситуаціях": документ встановлює вимоги щодо забезпечення безпеки у надзвичайних ситуаціях, у

тому числі під час пожежі. Вимоги стосуються аспектів забезпечення безпеки на випадок пожежі, влаштування евакуаційних виходів, шляхів евакуації, пожежних ліфтів та пожежної сигналізації.

Проектування прилеглих територій та вхідних груп громадських будівель в Україні регулюється Державними будівельними нормами (ДБН) та іншими відповідними нормативними документами. Основні вимоги та норми містяться в наступних ДБН:

- **ДБН В.2.2-3-2006 "Організація будівництва":** цей документ встановлює вимоги до організації будівництва, в тому числі до проектування прилеглих територій та вхідних груп громадських об'єктів. Вимоги стосуються планування територій, розташування вхідних груп, організації паркування, руху транспорту та інших аспектів, пов'язаних з безпекою та зручністю користування об'єктами громадського призначення.

- **ДБН Б.2.2-8-2018 "Будівельна діяльність у населених пунктах":** Цей документ встановлює вимоги до організації будівельної діяльності в населених пунктах, у тому числі до проектування прибудинкових територій. Вимоги стосуються планування та благоустрою території, організації інженерних мереж, під'їздів, дитячих та спортивних майданчиків, безпеки мешканців та інших аспектів, пов'язаних з організацією життя в населених пунктах.

У проекті вхідна група складається із двох заокруглених пандусів, сходів (підйом на 2 сходинки), розсувних дверей із автоматичним механізмом відкривання що реагує на рух, накриття, що сформоване з перекриття поверху на відмітці +3300 мм та вестибюлю.

У вестибюлі знаходиться стійка реєстрації, де відвідувачі зможуть записатись на прийом до лікаря-ветеринара (чи зайняти оф-лайн чергу), забронювати столик у зоо-кафе, записатись до спеціаліста-кінолога, оформити документи для того щоб забрати тварину з притулку, тощо. Також у вестибюлі можна буде залишити верхній одяг у відведених для цього шафах, розміститись у зонах очікування на комфортних диванчиках.

3.3 Об'ємно-планувальні рішення, функціональне зонування

При розробці середовища центру реабілітації та утримання тварин були проведені такі об'ємно - планувальні рішення: обмір несучих конструкцій об'єкту, демонтаж перегородок, монтаж нових перегородок, ліфтів, заміна дверей, проведення нових комунікацій та електропроводка(див. додаток 1-альбом креслень).

Процес перепланування приміщень об'єкту був проведений з метою створення доступного середовища для всіх користувачів, включаючи людей з обмеженими можливостями, зокрема маломобільні групи населення. Головна мета полягала у тому, щоб зробити приміщення більш зрозумілими, зручними та інтуїтивними для всіх, навіть для тих, хто перебуває в них вперше.

Під час перепланування були вжиті конкретні кроки для досягнення цієї мети. Перш за все, було забезпечено безперешкодний доступ до всіх приміщень, включаючи входи, коридори, сходові прольоти та ліфти. Далі, було звернуто увагу на розташування та організацію приміщень. Вони були розроблені з максимальною зрозумілістю та логікою, щоб нові користувачі могли швидко зорієнтуватись. Логічний потік простору був створений, забезпечуючи легкість переміщення та інтуїтивне розуміння розташування різних функціональних зон.

Окрім того, було використано відкрите планування, що дозволяє створити просторі з відкритими видимими лініями, що сприяє зрозумілості та проникненню світла. Це створює відчуття простору та привабливості, а також дозволяє легше орієнтуватись у приміщенні. Нарешті, після перепланування було досягнуто симетрії між обома сторонами будівлі. Це означає, що вони стали дзеркальними одна до одної, що сприяє ще більшому зрозумінню та орієнтації. Ця симетрія створює відчуття балансу та гармонії, а також допомагає користувачам легше знаходити потрібні приміщення та напрямки. (рис.3.5, 3.6)

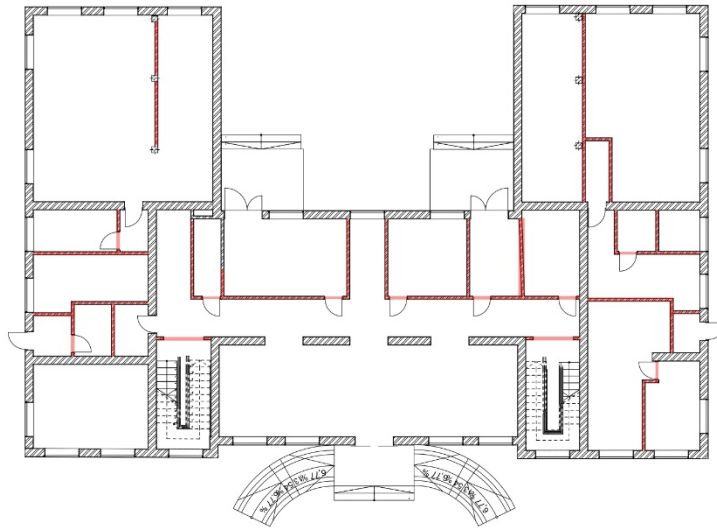

Рис. 3.5 Демонтаж конструкцій план на відмітці 0 мм

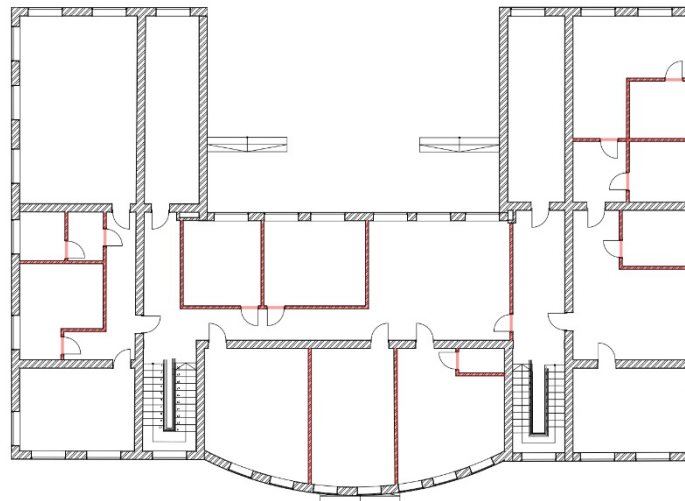

Рис. 3.6 Демонтаж конструкцій план на відмітці +3300 мм

В результаті перепланування приміщень об'єкту, було створено зручне та добре організоване середовище, яке легко сприймається та зрозуміле навіть для тих, хто знаходиться в будівлі вперше. Це забезпечує зручність, комфорт та доступність для всіх користувачів(рис. 3.7, 3.8).

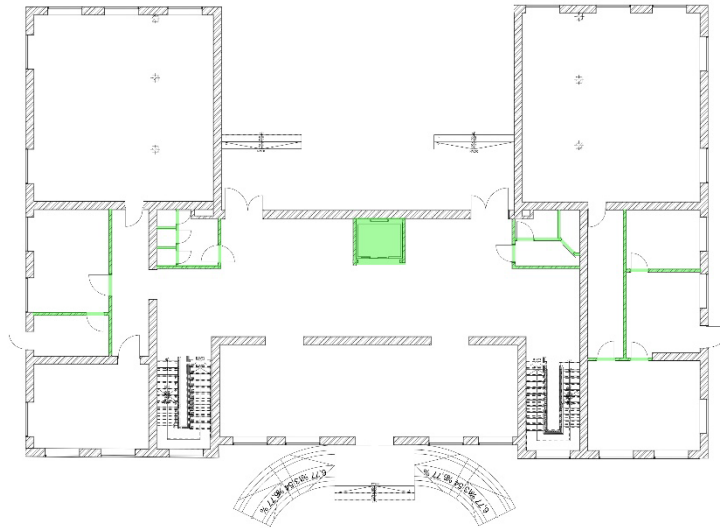

Рис. 3.7 Монтаж конструкцій на відмітці 0 мм

Поява ліфту у будівлі має певні переваги та робить простір будівлі доступнішим для людей з обмеженими фізичними можливостями та має інші важливі фактори: Наявність ліфта забезпечує універсальний доступ для всіх користувачів, незалежно від їхньої вікової групи, фізичного стану або тимчасових обмежень. Це означає, що будь-хто, включаючи літніх людей, вагітних жінок або тих, хто не може долати сходи, може легко отримати доступ до будь-якого поверху приміщення. Ліфти є безпечним та зручним засобом транспортування в межах будівлі. Вони зменшують ризик травм та нещасних випадків, які можуть виникнути при підніманні або сходженні по сходах, особливо для людей з обмеженими фізичними можливостями. Також ліфти пришвидшують пересування будівлею та підвищують її комфортність.

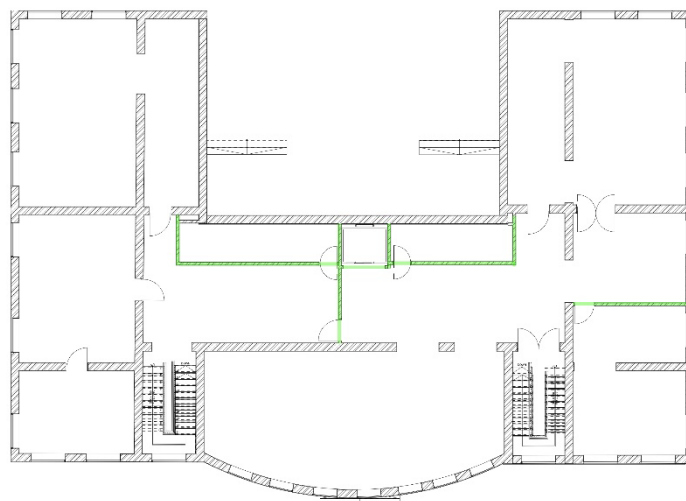

Рис. 3.8 Монтаж конструкцій план на відмітці +3300 мм

За допомогою функціонального зонування можна заздалегідь визначити розміщення обладнання, умеблювання, дасть зрозуміти доречність використання матеріалів у певних локаціях. Перший поверх та підвальне приміщення виконує функцію ветеринарної клініки широкого спектру послуг, являє власне базу реабілітаційного центру, де на першому поверсі будуть розміщені операційні, оглядові, кабінет комп'ютерної томографії, та 2 великі зали для утримання тварин. Зони утримання тварин будуть слугувати тимчасовою домівкою як притулок для тварин та місцем утримання тварин на реабілітації, післяопераційних чи у форматі перетримки(рис. 3.9).

У підвальних приміщеннях будуть розміщені кабінети де проводитимуться заходи реабілітації тварин (гідротерапія, масажі, заняття на спеціально обладнаних бігових доріжках). На тому ж самому рівні буде розміщено 2 складських приміщення, що призначатимуться для зберігання кормів та інших розхідних матеріалів (рис. 3.10).

Другий поверх розмістить у собі зони зоо-кафе, зону адміністрації та зону відпочинку персоналу. Зона кафе буде поділена на зал та кухню, також біля кухні буде розміщуватись продуктовий склад під потреби кафе. Зона адміністрації матиме 2 кабінети- власне кабінет адміністрації та кабінет для нарад. У зоні відпочинку працівників буде релакс-кімната та роздягальня.

3.4 Концепція дизайну інтер'єру закладу, колір і використані матеріали

Дизайн концепція закладу має велике значення, оскільки безпосередньо впливає на сприйняття та оцінку його відвідувачами. Незалежно від того, чи це ресторан, кафе, готельний лобі або будь-яке інше місце, дизайн створює атмосферу, яка може змінювати настрій і емоції гостей.

Для ветеринарної клініки рекомендується створити дизайн-концепцію та атмосферу, які сприяють комфорту, спокою і довіри для тварин і їх власників. Це можна досягти за допомогою природних та заспокійливих кольорів, використанням комфортних і м'яких матеріалів для меблів, таких як м'які

сидіння для очікування та ковдри у приміщеннях для обстеження тварин. Також важливо забезпечити природне освітлення та звукоізоляцію, щоб створити сприятливі умови для тварин. Додавання елементів затишку, таких як рослини, акваріуми або природні декоративні елементи, може створити розслаблену атмосферу, а зони очікування можуть бути облаштовані комфортними сидіннями та м'яким підсвічуванням. Всі ці елементи дизайну сприятимуть створенню спокійного та затишного середовища для тварин і їх власників, де вони зможуть почуватись комфортно та впевнено.

Також доречною буде розробка окремої дизайн концепції для інтегрованого зоо-кафе. Для зоо-кафе, що знаходитиметься при ветеринарному центрі, рекомендується розробити дизайн-концепцію, яка поєднає комфорт та затишок для відвідувачів, а також безпеку та благополуччя тварин. Головним елементом дизайну буде створення природного та живописного середовища, яке перенесе гостей у світ тваринного царства.

Використання природних кольорів, таких як зелень та природні відтінки, допоможе створити затишну та природню атмосферу. Дерев'яні елементи та природні матеріали в меблях та декораціях додадуть природного шарму і створять відчуття злагоди. Елементи декору, такі як рослини, великі акваріуми чи натуральні дерев'яні структури, створять природну атмосферу та відчуття з'єднання з природою. Комфортні сидіння та освітлення, що підкреслюють природній настрій, зроблять перебування в зоо-кафе ще приємнішим.

Ця дизайн-концепція зоо-кафе при ветеринарному центрі створить гармонійне поєднання комфорту, естетики та безпеки, щоб гості та тварини відчували себе як у домашньому оточенні, насолоджуючись чудовою атмосферою та приємними зустрічами з тваринами.

У проекті закладів, ідеальним вибором кольорів будуть світлі бежеві відтінки, які створюють почуття тепла, комфорту та затишку. Ці відтінки відображають натуральну естетику та м'якість, що стимулює розслаблення та сприяє приємній атмосфері. Акценти у зелених відтінках принесуть в заклад свіжість та життєву енергію. Зелений колір асоціюється з природою і додасть

відчуття природного середовища, сприяючи розслабленню та відновленню.

Розташування багатьох живих рослин в закладі створить атмосферу природи та зеленого оазису. Рослини не тільки прикрашатимуть приміщення, але й покращуватимуть якість повітря та створюватимуть природний фільтр. Власне рослинні принти на стінах або тканинах меблів додадуть естетичної привабливості та підкреслять зв'язок з природою. Великі елементи з масивів деревини впровадять натуральну текстуру та теплоту в дизайн. Вони можуть бути використані для меблів, декоративних деталей, а також створення природних розділових структур. Дерев'яні елементи створять органічну атмосферу, підкреслюючи зв'язок з природою та надаючи приміщенню неповторного шарму.

Загалом, використання світлих бежевих відтінків, зелених акцентів, багато живих рослин і великих елементів з масивів деревини додасть в закладі природний та затишний характер.

Ця детально пророблена дизайн-концепція створить приємне оточення, де гості зможуть розслабитись, насолодитись природою та отримати задоволення від відвідування закладу(рис.3.11, 3.12).

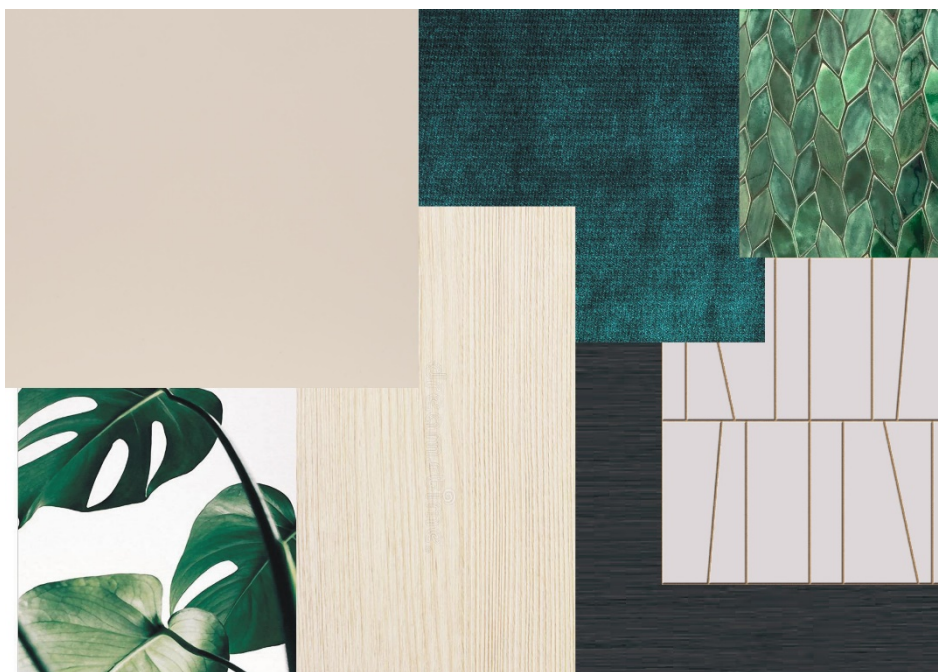

Рис 3.11 Палітра матеріалів

Для оздоблення стін будуть використані такі матеріали: фарба у відтінку айворі, кафельна плитка-мозайка 2 видів (із рослинними формами та геометричними). Покриття підлоги- ламінат. Оббивка м'яких меблів- щільний флок, оксамит, денім. Каркаси м'яких меблів виконані з дерева та металу.

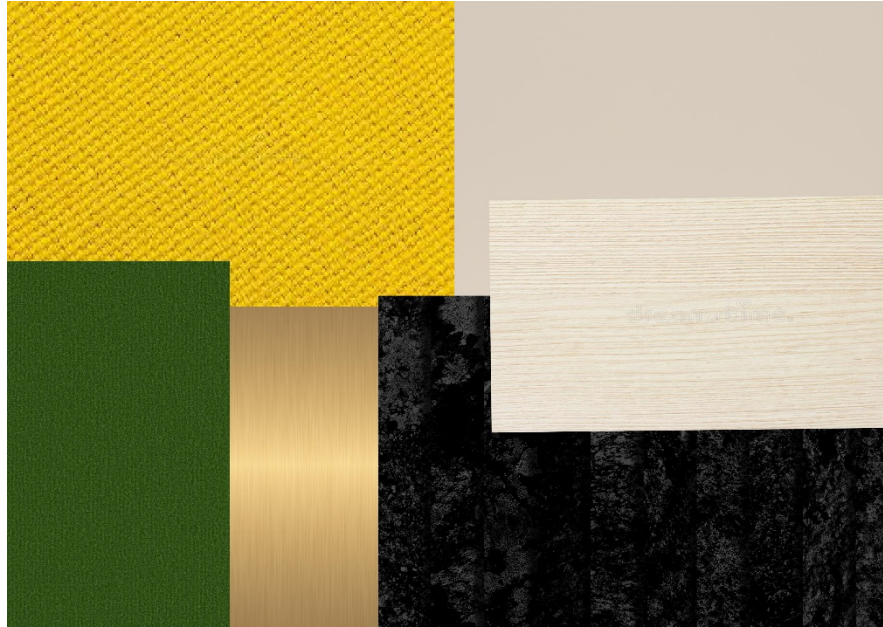

Рис.3.12 Палітра матеріалів №2

Концепція дизайну для центру реабілітації тварин з інтегрованим зоо-кафе базується на поєднанні стилю еко-дизайну, елементів лофту та мінімалізму, що додає приміщенню особливого характеру та вишуканості.

Переважними кольорами в цьому дизайні будуть світлі бежеві відтінки. Ці відтінки надають приміщенню спокійності та природної гармонії, створюючи затишну атмосферу. Вони також сприяють візуальному зближенню з природою, що особливо важливо для тварин, які проходять реабілітацію. Основними матеріалами, використовуваними для меблів, будуть деревина та метал. Деревина надає натуральну теплоту та органічність приміщенню, створюючи відчуття природи. Вона може бути використана для виготовлення меблів, які мають прості, але елегантні форми. Метал, у свою чергу, додасть приміщенню сучасний шарм та стійкість. Використання металевих елементів, наприклад, у стільцях або столах, додасть індустріального відтінку до дизайну та створить концепцію лофту. Дизайн в цілому буде мінімалістичним, з

обмеженим використанням декоративних деталей. Чисті лінії та прості форми меблів створюють відчуття простору та привітності. Приміщення буде пронизане природним світлом, завдяки великим вікнам та відкритим просторам, що дозволить гостям і тваринам насолоджуватись природним освітленням.

Додатковим елементом, що підкреслюватиме еко-дизайн, будуть багато живих рослин. Рослини створять зв'язок з природою та доповнять естетику приміщення. Вони можуть бути розташовані як на підлозі, так і на підвісних конструкціях, створюючи зелений акцент і покращуючи якість повітря.

В цьому дизайні меблі та елементи декору будуть відігравати роль у створенні комфортної та природної атмосфери. Стиль еко-дизайну, елементи лофту та мінімалізму, поєднані з використанням світлих бежевих відтінків та природних матеріалів, створять унікальне середовище, де тварини та люди зможуть спокійно реабілітуватись та насолоджуватись приємними моментами у зоо-кафе.

3.5 Предметне наповнення інтер'єрів згідно дизайн-концепції та необхідне обладнання

Для центру реабілітації та утримання тварин та інтегрованого зоо-кафе знадобиться багато специфічного обладнання, а також медичного та кухарського. Отже перелік необхідного вмеблювання та обладнання доцільно розділити на підгрупи відповідно до кожної функціональної зони закладу.

Медичне обладнання:

- Ваги для вимірювання ваги тварин.
- Електрокардіограф для вимірювання серцевої активності тварин.
- Рентгенівські апарати для отримання рентгенівських зображень.
- Ультразвукові пристрої для діагностики та обстеження тварин.
- Хірургічне обладнання, включаючи хірургічні інструменти, апарати для наркозу, лазерні пристрої тощо.

Меблі для догляду та комфорту тварин:

- Столи для огляду та догляду тварин

- Ліжка, кушетки або м'які підстилки для комфорту тварин під час відновлення.

- Клітки або вольєри для окремого утримання тварин під час реабілітації.

- Посуд для годування та поїлок для тварин.

- Шафи для зберігання медичного обладнання, ліків та інших матеріалів.

Для пресоналу знадобляться письмові столи, сидіння, комп'ютерна техніка, системи зберігання одягу та системи догляду за ним.

Для зоо-кафе, де відвідувачі можуть насолоджуватись їжею та спостерігати за тваринами, можуть знадобитись такі обладнання та меблі:

Меблі для гостей:

- Столи та стільці для комфортного перебування гостей.
- Дивани, крісла або лавки для зручного розташування відвідувачів.

Кафе-обладнання:

Кухонне обладнання, включаючи плити, пічки, холодильники та морозильні камери для приготування та зберігання їжі.

- Кавоварки, еспресо-машини, чайники та інше обладнання для приготування напоїв.
- Посуд, столові прибори та склянки для подачі їжі та напоїв.
- Елементи декору, що створюють тематику зоо-кафе

Для спільного простору закладів (транзитні зони та зони очікування) потрібні будуть комфортабельні дивани, крісла, жульнальні столики, також потрібно передбачити місця для зберігання верхнього одягу відвідувачів.

3.6 Авторські розробки

Авторськими розробками для проекту стали меблі для сидіння- стілець зі спинкою та високий барний стілець. Обидва елементи вмеблювання тісно пов'язані із тематикою природи та відображають 2 її царства- флору та фауну. Стілець зі спинкою виконано з масиву дуба, матеріаль сидіння-оксамит. Стілець відображає світ флори- рослинність (рис.3.13).

Рис. 3.13 Авторська розробка-стілець зі спинкою

Барний стілець відображає світ фауни та виконаний у формі лапи пантери. Така форма була обрана з декількох причин: вважається що усі представники роду котячих мають м'які подушечки лап, що забезпечує їм безшумну ходьбу, звідси на підсвідомому рівні виникає думка про м'якість та комфорт даного елемента меблів. Ще одним фактором став витончений та елегантний вигляд цих тварин. Матеріали каркасу-метал у 2 відтінках -матовий зелений (камуфляжний відтінок) та золотий. Матеріал сидіння- оксамит, чорного та смарагдового зеленого відтінку(рис. 3.14).

Рис. 3.14 Авторська розробка- високий барний стілець.

Висновки до 3 розділу

- 3.1. Визначено якими Державними будівельними нормами буде врегульовано проектування об'єкту, проведено дослідження вихідних даних об'єкту
- 3.2. Визначено Державні будівельні нормативи, якими керуватиметься проектування пирбудинкової території, проектування благоустрою території, вхідної групи
- 3.3. Розробка нового планувального рішення
- 3.4. Запропоновано дизайн-концепцію що задовільнить стильові вимоги закладу
- 3.5. Визначено необхідне предметне наповнення для коректної роботи закладу
- 3.6. Запропоновано авторські розробки для умеблювання закладу.

Висновки

Розвиток реабілітаційних центрів для тварин є важливим аспектом сучасного суспільства, оскільки вони сприяють охороні і добробуту диких тварин, допомагають відновлювати популяції загрожених видів, реабілітувати тварин, які постраждали внаслідок природних катастроф, браконьєрства або інших шкідливих впливів людей.

Історія розвитку реабілітаційних центрів для тварин починається з виникнення перших зоологічних садів у 19 столітті. Спочатку їх головною метою було представлення екзотичних тварин для розваги громадськості. Проте з часом зоологічні сади розширили свої функції і почали займатися реабілітацією та вивченням тварин.

За останні десятиліття спостерігається значний розвиток реабілітаційних центрів для тварин, що виникли окремо від зоологічних садів. Ці центри спеціалізуються на наданні медичної допомоги, відновленні та звільненні тварин у їх природні середовища. Вони часто співпрацюють з місцевими організаціями з охорони довкілля, ветеринарними клініками та університетами, що дозволяє поєднати наукові дослідження з практичною роботою. Сучасні реабілітаційні центри для тварин забезпечують необхідну медичну допомогу, догляд та реабілітаційні програми для різних видів тварин. Вони здійснюють роботу з відновлення здоров'я та фізичних навичок, необхідних для повернення тварин у дике середовище. Крім того, ці центри також виконують важливу функцію освіти та просвітництва громадськості щодо важливості охорони дикої природи та природних ресурсів.

Розвиток реабілітаційних центрів для тварин є позитивним явищем, яке сприяє охороні біорізноманіття та добробуту диких тварин. Ці центри виконують важливу роль у відновленні тваринних популяцій, збереженні загрожених видів та освіті суспільства. Їх діяльність допомагає зменшити негативний вплив людей на природу та сприяє створенню більш гармонійного взаємодії між людиною та тваринами.

Основна відмінність між закордонними центрами реабілітації тварин та

українськими полягає у рівні розвитку, фінансуванні, доступі до ресурсів та масштабі діяльності. Закордонні центри зазвичай мають значні фінансові ресурси, які дозволяють їм мати краще обладнання, висококваліфікованих спеціалістів та широкі можливості для реабілітації тварин. Вони часто є більшими за площею та мають здатність приймати більше тварин одночасно.

Українські центри реабілітації тварин можуть бути обмежені фінансовими ресурсами, що впливає на їхню інфраструктуру, обладнання та доступ до новітніх методів реабілітації. Однак вони активно залучають добровольців та отримують підтримку від громадськості, що допомагає забезпечити необхідний догляд та лікування тварин.

Крім того, закордонні центри мають більший досвід у відновленні тварин та їхньому поверненні до природи завдяки розвиненим програмам реабілітації та дослідницьким проектам. Українські центри також працюють над відновленням тварин, але можуть потребувати більшої підтримки для розвитку та розширення своєї діяльності.

Технічні специфікації послуг повинні описувати процеси, інструменти та методи, необхідні для забезпечення якісного обслуговування клієнтів у центрах реабілітації тварин з зоокафе. У випадку зоокафе до специфікації додається необхідність розробки процедур і стандартів для забезпечення безпеки та добробуту тварин під час транспортування та передачі клієнтам, оскільки тварин можуть забирати з кафе.

Ергономіка в центрах реабілітації тварин повинна забезпечувати зручність і безпеку персоналу, включаючи планування робочих місць, налаштування меблів та обладнання, запобігання травматизму та зменшення фізичного стресу. Також важливо враховувати безпеку і добробут тварин під час реабілітації та догляду за ними. Ергономіка зоокафе при реабілітаційних центрах повинна забезпечувати зручність і комфорт як для персоналу, так і для клієнтів. Це включає в себе оптимальне розташування столів, стільців і місць для демонстрації тварин, забезпечення безпеки і благополуччя персоналу і клієнтів, зручність сидіння, візуальний доступ до тварин і дотримання

гігієнічних стандартів.

Загалом, центри реабілітації тварин з зоокафе повинні розробляти специфікації послуг і ергономіку, щоб створити безпеку, комфорт і задоволення як для персоналу, так і для клієнтів.

В цілому, проектування ветеринарних лікарень та зоо-кафе в Україні регулюється відповідними нормативними документами, такими як ДБН А.2.2-1-2003 , ДБН А.3.1-5-2009, ДБН А.2.2-3-2014, ДБН Б.2.2-5:2011 , ДБН В.2.2-10:2022 , ДБН В.2.2-40:2018 , ДБН В.1.1.7-2016 Б, ДБН В.1.1.7-2016. Під час проектування необхідно враховувати вимоги щодо планування, обладнання, санітарно-гігієнічних умов, безпеки, систем опалення, вентиляції, пожежної безпеки, систем водопостачання, каналізації та електроустановок.

Створення таких закладів, як ветеринарні лікарні та зоо-кафе, є особливо актуальним у сучасних умовах, з урахуванням потреб бездомних тварин та постраждалих у тваринництві. Перед початком проектування об'єкта важливо провести дослідження стану будівлі та оточуючого середовища, а також врахувати функціональні потреби та забезпечити вимоги щодо безпеки, санітарії та комфорту приміщень.

Архітектурна конверсія вже існуючої будівлі виконується для задоволення нових потреб і вимог, що відповідає сучасним тенденціям у проектуванні та використанні приміщень. У даному випадку, було проведено архітектурну конверсію для створення ветеринарної лікарні та зоо-кафе з урахуванням функціональності, безпеки та комфорту приміщень. Дослідження об'єкта виявило складне та запутане проектувальне рішення всередині будівлі, що ускладнює орієнтацію. Крім того, виявлено недоліки у плануванні та обладнанні сантехнічних вузлів на 2 поверсі та недостатню функціональність підвалу для функції укриття через відсутність необхідних санвузлів.

Дизайн-концепція для ветеринарної клініки і інтегрованого зоо-кафе базується на створенні комфорту, спокою і довіри для тварин і їх власників. Для цього рекомендується використовувати природні та заспокійливі кольори, комфортні меблі і природне освітлення. Елементи затишку, такі як рослини і

природні декоративні елементи, можуть створити розслаблену атмосферу. Для стін рекомендується використовувати фарбу у відтінку айворі та кафельну плитку-мозаїку з рослинними формами і геометричними візерунками. Підлогу можна покрити ламінатом. М'які меблі можуть бути оббиті щільним флоком, оксамитом або денімом, з каркасами з дерева та металу. Дерев'яні елементи можна використовувати як меблі та декоративні деталі. Дизайн зоо-кафе може поєднувати еко-дизайн, елементи лофту та мінімалізму. Використання світлих бежевих відтінків та природних матеріалів, таких як деревина та метал, додасть затишку та сучасного шарму. Рослини можуть бути великим акцентом і покращувати якість повітря в приміщенні.

Для медичного обладнання необхідні ваги, електрокардіограф, рентгенівські апарати, ультразвукові пристрої та хірургічне обладнання. Меблі для догляду та комфорту тварин включають столи, ліжка, клітки та посуд. Професійне обладнання для зоо-кафе включає столи, стільці, кухонне обладнання, кавоварки та посуд. Крім того, необхідне виготовлення спільного простору зручним і комфортним для відвідувачів.

Враховуючи ці вимоги, можна забезпечити ефективну роботу центру реабілітації та утримання тварин, а також зручне та приємне перебування в зоо-кафе.

Авторські розробки допоможуть підтримати наближену до природи атмосферу та зберегти елегантність, естетичність інтер'єру.

Список використаної літератури

1. Ветеринарна клініка Утрехтського університету-режим доступу до ресурсу- <https://umu.nl/over-umu/>
2. ДБН А.2.2-1-2003 Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС) при проектуванні і будівництві підприємств, будинків і споруд - режим доступу - <https://dbn.co.ua/>
3. ДБН А.2.2-3-2014 Склад та зміст проектної документації на будівництво-режим доступу - <https://dbn.co.ua/>
4. ДБН А.3.1-5-2009 Організація будівельного виробництва - режим доступу - <https://dbn.co.ua/>
5. ДБН Б.2.2-5:2011 Благоустрій територій - режим доступу - <https://dbn.co.ua/>
6. ДБН В.1.1.7-2016 Будинки і споруди. Громадські будинки та споруди. Основні положення - режим доступу - <https://dbn.co.ua/>
7. ДБН В.1.1.7-2016 Підприємства харчування (заклади ресторанного господарства) - режим доступу - <https://dbn.co.ua/>
8. ДБН В.2.2-10:2022 Заклади охорони здоров'я. Будинки і споруди - режим доступу - <https://dbn.co.ua/>
9. ДБН В.2.2-40:2018 Інклюзивність будівель і споруд - режим доступу - <https://dbn.co.ua/>
10. Дончак І.О. Допоміжні засоби та потреба у просторі при пересуванні інвалідів/Регіональні проблеми архітектури і містобудування, збірник наукових робіт-2014- Вип. 2.-С. 13-19
11. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення : державні будівельні норми / Б. М. Губов, В. В. Куцевич, В. Ф. Гершковича, І. М. Кропівіна, Б. Г. Польчука, В. Я.Акіменко, Н. М. Янко, О. О. Сізіков, В. Г. Сокол, І. О. Харченко, О. О. Свсієнко, І. Я. Кріса, О. П. Мартинов, С. В. Мусійчук, Я. В. Грибальський, В. М. Сушкевич. – К. :Укрархбудінформ, 2007. – 23 с
12. Доступність та універсальний дизайн : [навч.-метод. посіб.] / Азін В. О., Байда Л. Ю., Грибальський Я. В., Красюкова-Еннс О. В. – К., 2013. – 128 с.
13. Універсальний дизайн [Електронний ресурс] // Безбар'єрна Україна. – Режим доступу : <http://netbaryerov.org.ua/2013-04-12-09-27-32>.
14. Гнатюк Л. Р. Параметричні показники посадкового місця кав'ярні як основа створення комфортного середовища відпочинку-2011
15. Олійник О. П., Гнатюк Л. Р., Чернявський В.Г. Основи дизайну

- інтер'єру-2011»-режим доступу до ресурсу-
<https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/11168>
- 16.Доступність та універсальний дизайн : [навч.-метод. посіб.] / Азін В. О., Байда Л. Ю., Грибальський Я. В., Красюкова-Еннс О. В. – К., 2013. – 128 с.
 - 17.Гнатюк Л. Р. Параметричні показники посадкового місця кав'ярні як основа створення комфортного середовища відпочинку-2011
 - 18.Олійник О. П., Гнатюк Л. Р., Чернявський В.Г. Основи дизайну інтер'єру-2011»-режим доступу до ресурсу-
<https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/11168>
 - 19.Ковальський, Л.М. Куцевич, В.В. Гайдученя, О.А. Губов, Б.М. Чернядьєва, І.І. Гершкович, В.Ф. Подольський, Д.М. Польчук, Б.І.Сіземов, Ю.О. Ступаченко, Б.А. Кур'ято, В.А. Болотов Григорій Іванович Бармашина Людмила Миколаївна Скрипник А.П. Акіменко В.Я. Янко Н.М. Фещенко К.Д.Громадські будинки та споруди. Основні положення ДБН В.2.2-9-99. – 1999
 - 20.О. Мірошніченко С. Марченко І. Петрашко А. Мальований В. Кузьович О. Баздуганов О. Шевченко. Наказ про затвердження Порядку створення регіональних центрів порятунку та реабілітації диких тварин, Порядку реєстрації та утримання диких тварин, які вилучені з природного середовища з метою надання їм допомоги, Порядку розміщення та утримання диких тварин у регіональних центрах порятунку та реабілітації диких тварин -2020
 - 21.Асоціація захисту тварин України-режим доступу до ресурсу-
<https://azou.org.ua/>
 - 22.Міжнародний фонд допомоги тваринам-режим доступу до ресурсу-
<https://www.ifaw.org/international>
 - 23.Стандарти реабілітації диких тварин від International Wildlife Rehabilitation CouncilРежим доступу до ресурсу-
<https://theiwrc.org/resources/guidelines/>
 - 24.Colorado State University Veterinary Teaching Hospital -режим доступу до ресурсу- <https://vetmedbiosci.colostate.edu/vth/>
 - 25.Encyclopaedia of the History of Science, Technology, and Medicine in Non-Western Cultures -2008 by Helaine Selin (Editor)
 - 26.Green Interiors Trends From Around The World- 2023 by "ArchDaily"
 - 27.The Royal Veterinary College-режим доступу до ресурсу-
<https://www.rvc.ac.uk/veterinary-services>

28.The Wildlife Rehabilitation Information Directory-режим доступу до ресурсу- <https://wildlife.rescueshelter.com/>

29.University of California, Davis Veterinary Medical Teaching Hospital-режим доступу до ресурсу- <https://www.vetmed.ucdavis.edu/hospital>

Д О Д А Т К И